

ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ

СЪДЪРЖАНИЕ

1	Финансиране на бюджетния дефицит с емисии държавни ценни книжа	5
2	Динамика на вътрешния държавен дълг	22
3	Динамика на външния държавен дълг	31
4	Структура на държавния дълг	38
5	Обзор на международните капиталови пазари	40

Използвани съкращения

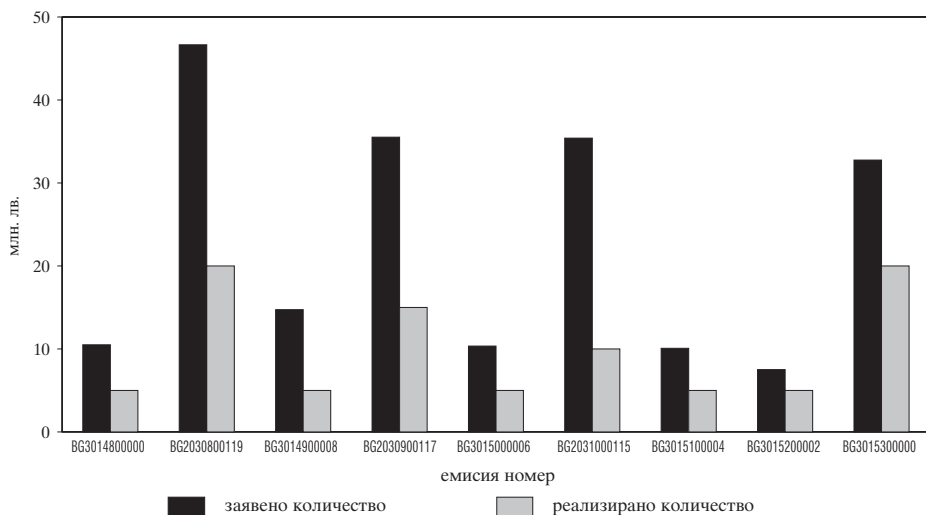
БВП	– брутен вътрешен продукт
ГДЦК	– гаранционни държавни ценни книжа
ДЦК	– държавни ценни книжа
ЕБВР	– Европейска банка за възстановяване и развитие
ЕИБ	– Европейска инвестиционна банка
ЗБНБ	– Закон за Българската народна банка
ЗДБ	– Закон за държавния бюджет
ЗДЗВСТБ	– Закон за държавна защита на влогове и сметки в търговските банки, за които БНБ е поискала откриване на производство по несъстоятелност
ЗУНК	– Закон за уреждане на необслужваните кредити, договорени до 31 декември 1990 г.
ОЛП	– основен лихвен процент
ПЗР	– преходни и заключителни разпоредби
ПМС	– Постановление на Министерския съвет
ФРС	– Федерална резервна система на САЩ
JBIC	– Japan Bank for International Cooperation (Японска банка за международно сътрудничество)
SDR	– СПТ, специални права на тираж

ФИНАНСИРАНЕ НА БЮДЖЕТНИЯ ДЕФИЦИТ С ЕМИСИИ ДЪРЖАВНИ ЦЕННИ КНИЖА

През ноември Министерството на финансите емитира чрез провеждани от БНБ аукциони шест емисии на държавни ценни книжа по реда на Наредба № 5 от 2 юли 1998 г. за условията и реда за емитиране, придобиване и изплащане на безналични държавни ценни книжа (ДВ, бр. 89 от 3 август 1998 г.). Реализираните емисии са на съкровищни бонове, продавани с отстъпка от номинала (№ BG3014800000, BG3014900008, BG3015000006, BG3015100004, BG3015200002, BG3015300000). През месеца се проведеха и поредните аукциони на 2-, 3- и 5-годишни съкровищни облигации от отворен тип (№ BG2030800119, BG2031000115, BG2030900117).

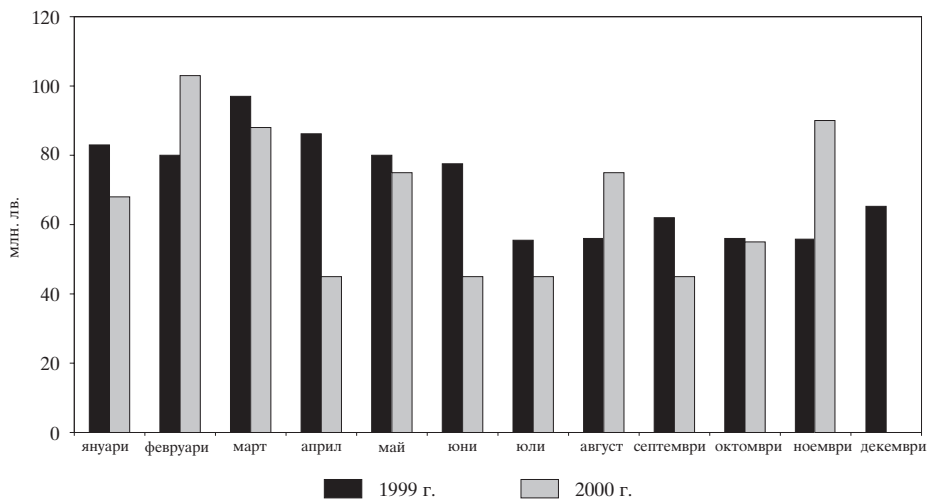
Графика 1

Заявено и реализирано количество ДЦК през ноември

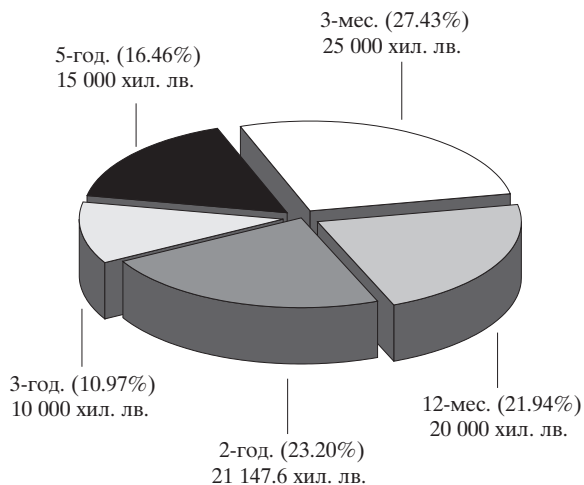

На аукционите първичните дилъри заявиха поръчки общо за 203 471.71 хил. лв., в т. ч. за тримесечни – 53 172.6 хил. лв., за дванадесетмесечни – 32 755 хил. лв., за двегодишни – 46 640 хил. лв., за тригодишни – 35 393 хил. лв. и за петгодишни – 35 511.1 хил. лв. (графика 1). От тях бяха реализирани държавни ценни книжа за 90 000 хил. лв., в т. ч. тримесечни – за 25 000 хил. лв., дванадесетмесечни – за 20 000 хил. лв., двегодишни – за 20 000 хил. лв., тригодишни – за 10 000 хил. лв. и петгодишни – за 15 000 хил. лв. (графика 3). Коефициентът на покритие за реализираните през месеца емисии възлиза на 2.26, като за съответните видове ДЦК е, както следва: за тримесечните – 2.13; за дванадесетмесечните – 1.64; за двегодишните – 2.33; за тригодишните – 3.54 и за петгодишните – 2.37 (графика 4).

Реализирани емисии ДЦК

Структура и обем на ДЦК, емитирани за финансиране на бюджетния дефицит през ноември

* Забележка: Включени са и ДЦК от целеви емисии.

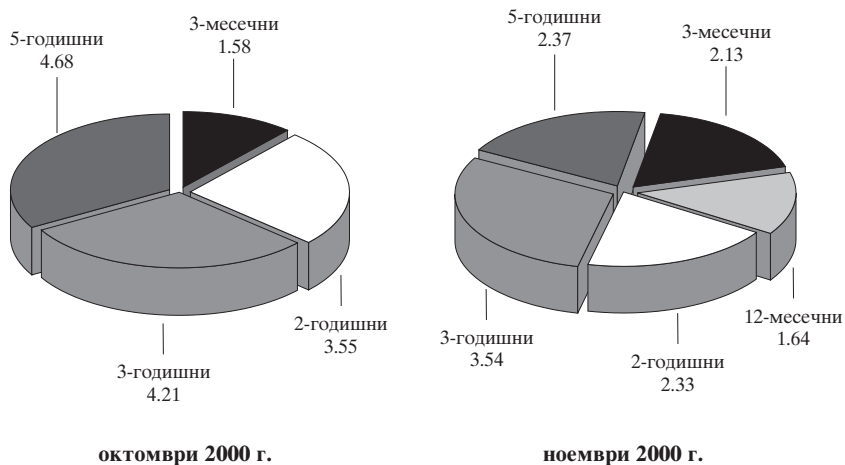
В сравнение с предходния месец стойността на коефициента на покритие на реализираните емисии отбелязва намаление от 28%, което е резултат от редуцирането в низходяща посока на коефициента на покритие на реализираните средносрочни ценни книжа с един път и половина, т. е. от 4.06 до 2.61 през ноември. Съответно при краткосрочните ценни книжа тенденцията през месеца е обратна и се изразява в ръст от 21%.

Емитираните ДЦК през ноември са с 34.2 млн. лв. повече в сравнение със същия период на 1999 г. (графика 2).

Достигнатата на първичния пазар доходност (изчислена на ефективна годишна база) отразява като цяло продължаващата тенденция на нарастване доходността на краткосрочните и съответно намаляване доходността на средносрочните държавни ценни книжа. В частност при тримесечните ценни книжа доходността от 4.20% се увеличава на 4.65%, а при дванадесетмесечните – от 5.20% през август (месеца, през който за последен път са били емитирани) на 5.40% през ноември. При двегодишните ДЦК постигната през месеца доходност е 6.38%, което определя спад от 0.05 пункта в сравнение с предходния. При петгодишните ДЦК тенденцията е аналогична с тази при двегодишните и се изразява в месечна доходност от 9.53% и спад от 0.23 пункта. Доходността при тригодишните ценни книжа остава на нивото от предходния месец – 7.08% (графики 5 и 8).

Графика 4

Коефициенти на покритие на реализираните емисии*

* Съотношение между заявено и реализирано количество ДЦК.

През месеца настъпиха падежите на 3 емисии съкровищни бонове от 1999 г. (№ BG3016899000, BG3017199004, BG3017499008), на 5 емисии от 2000 г. (BG3013400000, BG3013500007, BG3013600005, BG3013700003, BG3013800001), на 1 емисия съкровищни облигации от 1995 г. (№ 106 от 30 януари 1995 г.) и на една емисия от 1998 г. (№ BG2032098118).

През ноември бяха пуснати в обръщение две емисии на двегодишни държавни ценни книжа, предназначени за пряка продажба на граждани (графика 11). Емисия № 822 от 8 ноември възлиза на обща стойност 604.32 хил. лв., а емисия № 823 от 22 ноември и понастоящем се намира в обръщение. През месеца настъпиха падежите на 2 емисии от 1998 г. и на 2 емисии от 1999 г. на обща стойност 827.96 хил. лв. За съответния период обратното изкупените книжа възлизат на 258.49 хил. лв. (графика 12).

Цени за 100 лв. номинал на реализираните емисии

ОКТОМВРИ

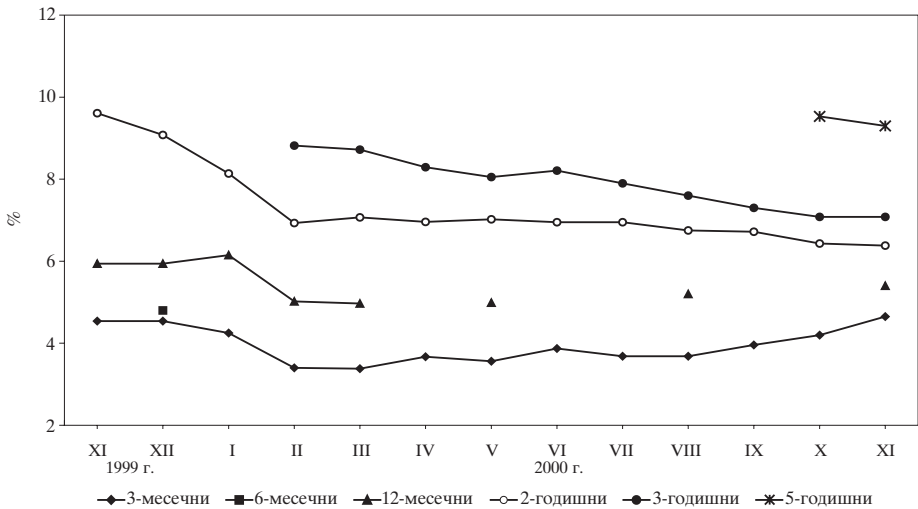
	3-месечни				2-годишни	3-годишни	5-годишни
	BG3014400009	BG3014500006	BG3014600004	BG3014700002			
минимална	99.01	98.97	98.80	98.81	101.04	101.20	97.66
средна	99.02	99.01	98.98	98.91	101.24	101.44	98.78
максимална	99.04	99.04	99.01	98.97	101.62	101.92	102.21

НОЕМВРИ

	3-месечни					12-месечни	2-годишни	3-годишни	5-годишни
	BG3014800000	BG3014900008	BG3015000006	BG3015100004	BG3015200002				
минимална	98.79	98.90	98.85	98.79	98.80	94.73	100.84	101.22	99.25
средна	98.90	98.90	98.89	98.84	98.84	94.89	101.33	101.44	99.63
максимална	98.98	98.91	98.91	98.89	98.89	95.25	101.87	101.94	101.97

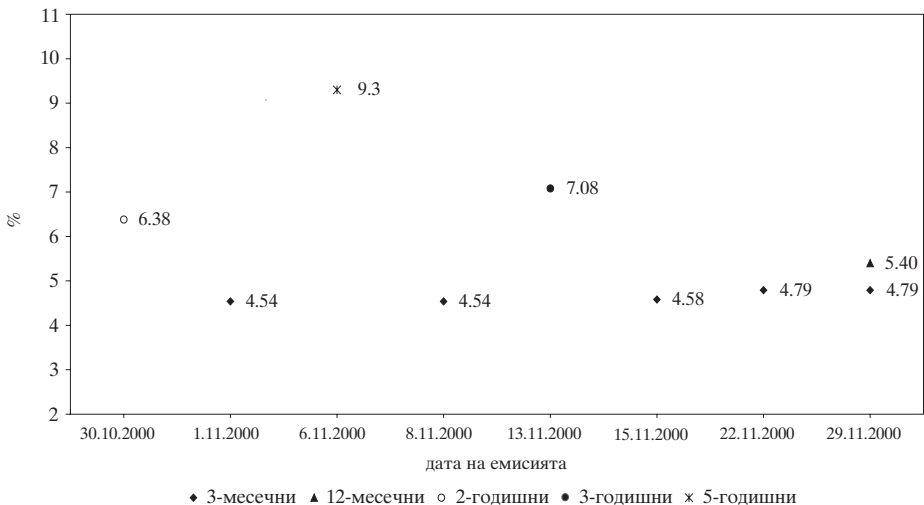

Доходност на ДЦК, постигната на първичния пазар

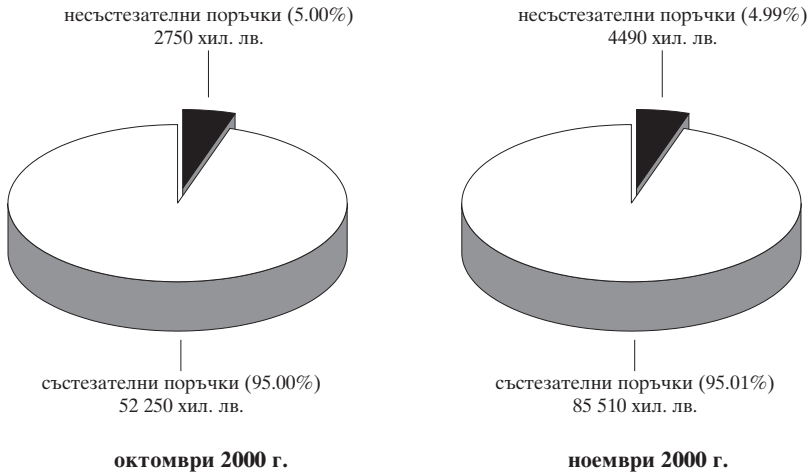
Забележка: Доходността е на ефективна годишна база.

Динамика на ефективната годишна доходност на ДЦК на първичния пазар

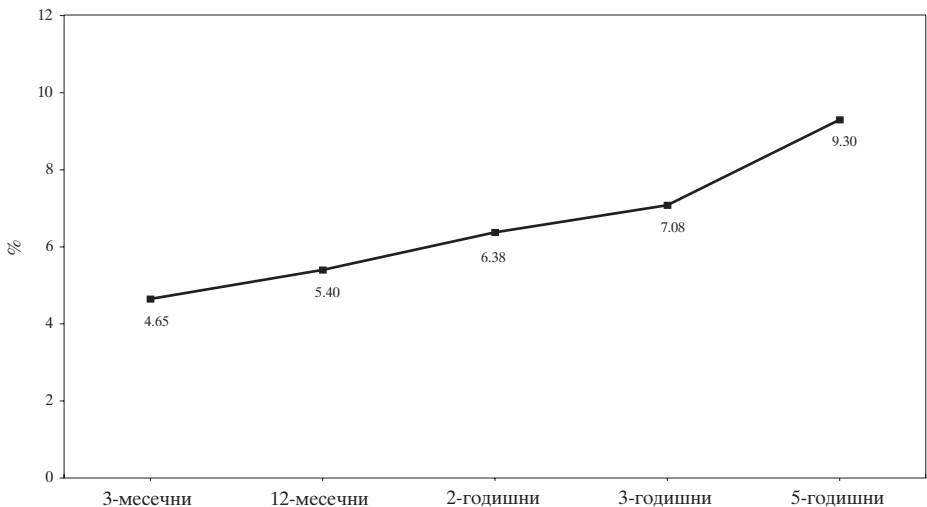

Забележка: Емисиите на 2-, 3- и 5-годишните ДЦК са от отворен тип, като посочените за тях дати са датите на проведените аукциони.

ДЦК, закупени на първичния пазар чрез състезателни и несъстезателни поръчки

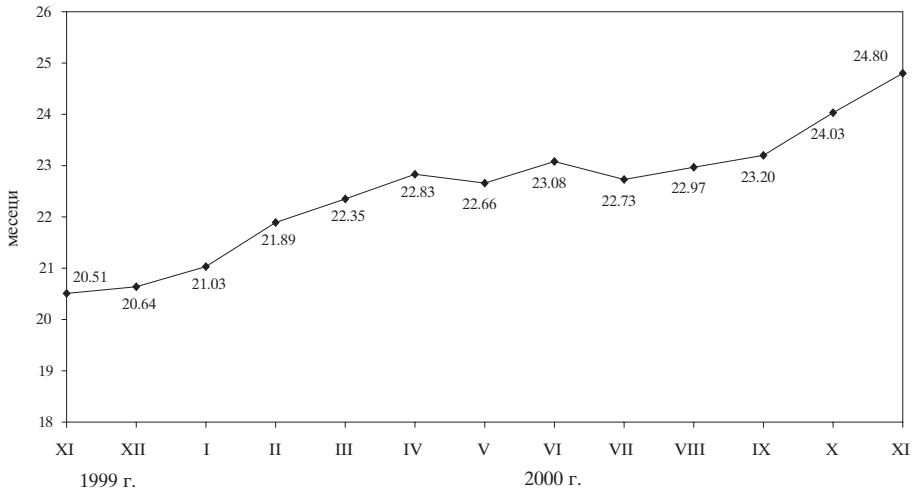

Доходност на ДЦК на първичния пазар през ноември

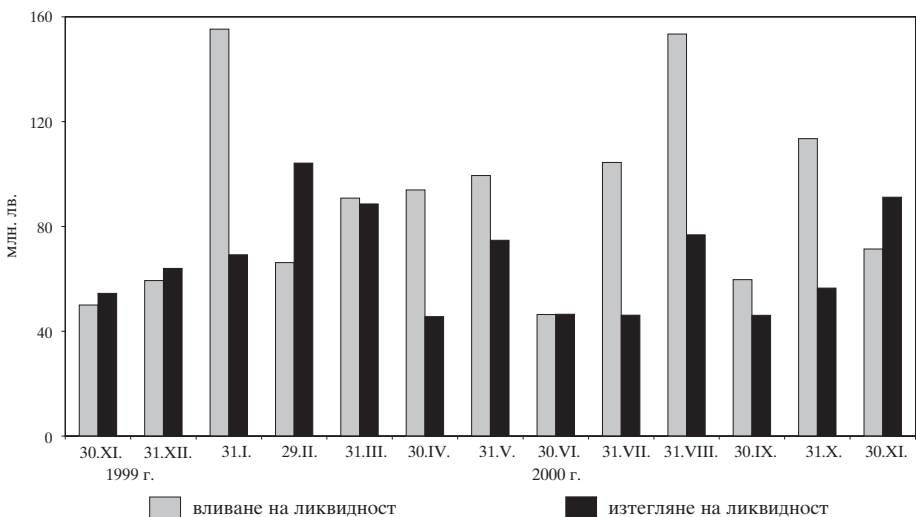
Забележка: Доходността е среднопретеглена и е на ефективна годишна база.

Средна продължителност в месеци на емисиите в обращение

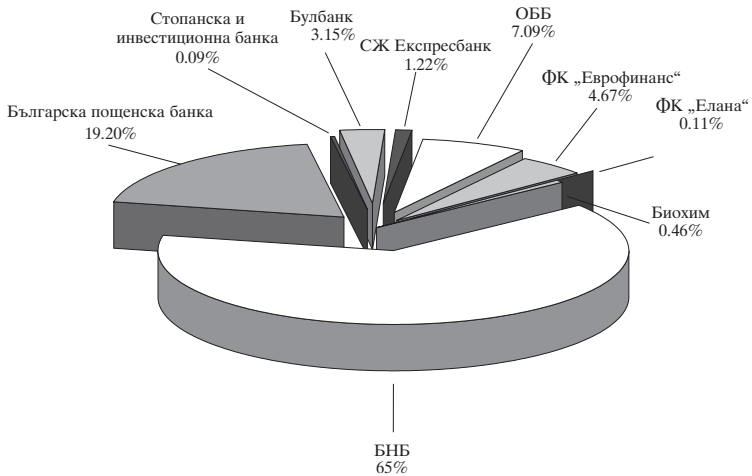

Забележка: Средната продължителност е изчислена на база матуриретната структура на ДЦК, емитирани за финансиране на бюджетния дефицит.

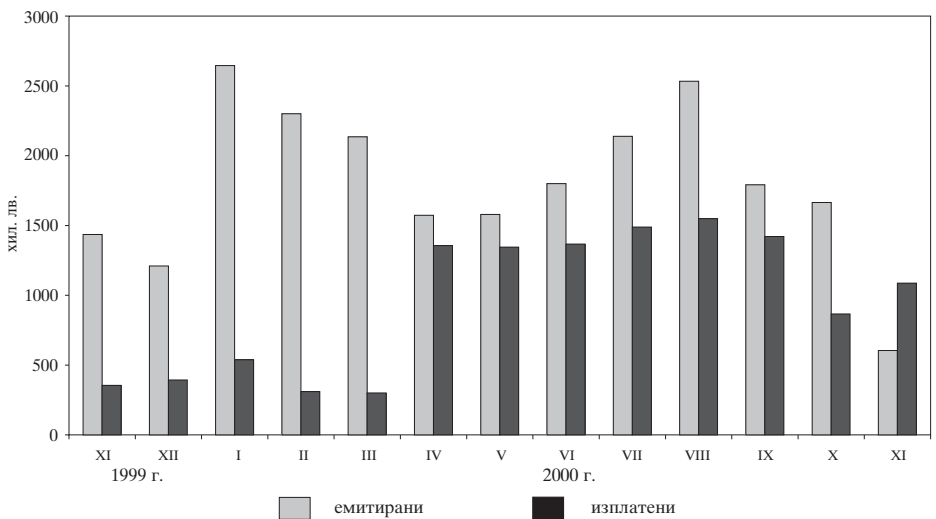
Вливане и изтегляне на ликвидност чрез емисии и падежи на ДЦК

Извършени от първични дилъри през ноември преки продажби на ДЦК от целеви емисии

Емитирани и изплатени ДЦК от целеви емисии

Календар на емисиите ДЦК за 2001 г.

(ЛВ.)

Дата на аукциона	Дата на емисията	Дата на падежа	Срок на емисията	Предвиден обем	Общ номинал на емисията
ЯНУАРИ					
02.01.2001	03.01.2001	03.04.2001	3-месечна	10 000 000	
* 08.01.2001	10.01.2001	10.01.2003	2-годишна	25 000 000	50 000 000
15.01.2001	17.01.2001	17.04.2001	3-месечна	10 000 000	
* 22.01.2001	24.01.2001	24.01.2006	5-годишна	20 000 000	60 000 000
ОБЩО				65 000 000	
ФЕВРУАРИ					
05.02.2001	07.02.2001	07.05.2001	3-месечна	10 000 000	
12.02.2001	14.02.2001	14.02.2002	12-месечна	20 000 000	
19.02.2001	21.02.2001	21.05.2001	3-месечна	10 000 000	
* 26.02.2001	24.01.2001	24.01.2006	5-годишна	20 000 000	60 000 000
ОБЩО				60 000 000	
МАРТ					
05.03.2001	07.03.2001	07.06.2001	3-месечна	10 000 000	
* 12.03.2001	10.01.2001	10.01.2003	2-годишна	25 000 000	50 000 000
19.03.2001	21.03.2001	21.06.2001	3-месечна	10 000 000	
* 26.03.2001	24.01.2001	24.01.2006	5-годишна	20 000 000	60 000 000
ОБЩО				65 000 000	
АПРИЛ					
02.04.2001	04.04.2001	04.07.2001	3-месечна	10 000 000	
* 09.04.2001	11.04.2001	11.04.2003	2-годишна	25 000 000	50 000 000
16.04.2001	18.04.2001	18.07.2001	3-месечна	10 000 000	
* 23.04.2001	25.04.2001	25.04.2006	5-годишна	20 000 000	60 000 000
ОБЩО				65 000 000	
МАЙ					
30.04.2001	02.05.2001	02.08.2001	3-месечна	10 000 000	
07.05.2001	09.05.2001	09.05.2002	12-месечна	20 000 000	
14.05.2001	16.05.2001	16.08.2001	3-месечна	10 000 000	
* 21.05.2001	25.04.2001	25.04.2006	5-годишна	20 000 000	60 000 000
ОБЩО				60 000 000	
ЮНИ					
04.06.2001	06.06.2001	06.09.2001	3-месечна	10 000 000	
* 11.06.2001	11.04.2001	11.04.2003	2-годишна	25 000 000	50 000 000
18.06.2001	20.06.2001	20.09.2001	3-месечна	10 000 000	
* 25.06.2001	25.04.2001	25.04.2006	5-годишна	20 000 000	60 000 000
ОБЩО				65 000 000	

ЮЛИ

02.07.2001	04.07.2001	04.10.2001	3-месечна	10 000 000	
* 09.07.2001	11.07.2001	11.07.2003	2-годишна	25 000 000	50 000 000
16.07.2001	18.07.2001	18.10.2001	3-месечна	10 000 000	
* 23.07.2001	25.07.2001	25.07.2006	5-годишна	20 000 000	60 000 000
ОБЩО				65 000 000	

АВГУСТ

30.07.2001	01.08.2001	01.11.2001	3-месечна	10 000 000	
06.08.2001	08.08.2001	08.08.2002	12-месечна	20 000 000	
13.08.2001	15.08.2001	15.11.2001	3-месечна	10 000 000	
* 20.08.2001	25.07.2001	25.07.2006	5-годишна	20 000 000	60 000 000
ОБЩО				60 000 000	

СЕПТЕМВРИ

03.09.2001	05.09.2001	05.12.2001	3-месечна	10 000 000	
* 10.09.2001	11.07.2001	11.07.2003	2-годишна	25 000 000	50 000 000
17.09.2001	19.09.2001	19.12.2001	3-месечна	10 000 000	
* 24.09.2001	25.07.2001	25.07.2006	5-годишна	20 000 000	60 000 000
ОБЩО				65 000 000	

ОКТОМВРИ

01.10.2001	03.10.2001	03.01.2002	3-месечна	10 000 000	
* 08.10.2001	10.10.2001	10.10.2003	2-годишна	25 000 000	50 000 000
15.10.2001	17.10.2001	17.01.2002	3-месечна	10 000 000	
* 22.10.2001	24.10.2001	24.10.2006	5-годишна	20 000 000	60 000 000
ОБЩО				65 000 000	

НОЕМВРИ

05.11.2001	07.11.2001	07.02.2002	3-месечна	10 000 000	
12.11.2001	14.11.2001	14.11.2002	12-месечна	20 000 000	
19.11.2001	21.11.2001	21.02.2002	3-месечна	10 000 000	
* 26.11.2001	24.10.2001	24.10.2006	5-годишна	20 000 000	60 000 000
ОБЩО				60 000 000	

ДЕКЕМВРИ

03.12.2001	05.12.2001	05.03.2002	3-месечна	10 000 000	
* 10.12.2001	10.10.2001	10.10.2003	2-годишна	25 000 000	50 000 000
17.12.2001	19.12.2001	19.03.2002	3-месечна	10 000 000	
* 24.12.2001	24.10.2001	24.10.2006	5-годишна	20 000 000	60 000 000
ОБЩО				65 000 000	

* Емисиите са от отворен тип.

Министерството на финансите си запазва правото при необходимост да нанесе корекции в обявения календар.

Плащания по вътрешния държавен дълг през 2001 г.

(лв.)

Дата на падежа	№ и дата на емисията	Главница	Отстъпка	Лихва	Всичко
ЯНУАРИ					
01.01.2001	99/01.07.1993	-	-	44 425.40	44 425.40
01.01.2001	95/01.01.1992	275 173.33	-	76 988.53	352 161.86
01.01.2001	97/01.01.1994	38 486 734.90	-	24 035 133.36	62 521 868.27
01.01.2001	400/01.07.1999	2 512 996.39	-	977 966.97	3 490 963.36
03.01.2001	101/05.01.2000	18 843 945.00	1 156 055.00	-	20 000 000.00
03.01.2001	306/05.07.2000	-	-	1 745 205.48	1 745 205.48
03.01.2001	144/04.10.2000	4 951 181.26	48 818.74	-	5 000 000.00
03.01.2001	800/06.01.1999	931 514.00	-	55 737.71	987 251.71
03.01.2001	813/07.07.1999	-	-	16 425.57	16 425.57
03.01.2001	813/05.07.2000	-	-	45 547.94	45 547.94
10.01.2001	300/13.01.1999	4 979 890.00	20 110.00	224 383.56	5 224 383.56
10.01.2001	317/14.07.1999	-	-	478 684.93	478 684.93
10.01.2001	145/11.10.2000	4 950 388.75	49 611.25	-	5 000 000.00
10.01.2001	800/12.01.2000	-	-	68 676.33	68 676.33
17.01.2001	300/19.01.2000	-	-	1 116 931.51	1 116 931.51
17.01.2001	307/19.07.2000	-	-	1 196 712.33	1 196 712.33
17.01.2001	146/18.10.2000	4 948 773.50	51 226.50	-	5 000 000.00
17.01.2001	801/20.01.1999	348 963.00	-	20 880.42	369 843.42
17.01.2001	814/21.07.1999	-	-	14 364.29	14 364.29
17.01.2001	801/19.01.2000	-	-	42 300.34	42 300.34
17.01.2001	814/19.07.2000	-	-	28 636.24	28 636.24
24.01.2001	301/27.01.1999	7 950 720.00	49 280.00	359 013.70	8 359 013.70
24.01.2001	318/28.07.1999	-	-	398 904.11	398 904.11
24.01.2001	147/25.10.2000	4 945 534.25	54 465.75	-	5 000 000.00
25.01.2001	401/29.01.1998	1 126 400.00	-	48 732.05	1 175 132.05
25.01.2001	313/30.07.1998	-	-	34 904.11	34 904.11
31.01.2001	106/02.02.2000	19 045 474.98	954 525.02	-	20 000 000.00
31.01.2001	148/01.11.2000	4 944 874.44	55 125.56	-	5 000 000.00
31.01.2001	815/04.08.1999	-	-	17 232.76	17 232.76
31.01.2001	802/03.02.1999	398 798.00	-	23 862.32	422 660.32
31.01.2001	815/02.08.2000	-	-	28 826.40	28 826.40
31.01.2001	802/02.02.2000	-	-	58 880.36	58 880.36
Общо януари		119 641 361.80	2 439 217.82	31 159 356.72	153 239 936.34

ФЕВРУАРИ

07.02.2001	302/10.02.1999	9 965 625.00	34 375.00	448 767.12	10 448 767.12
07.02.2001	319/11.08.1999	-	-	398 904.11	398 904.11
07.02.2001	301/09.02.2000	-	-	2 243 835.62	2 243 835.62
07.02.2001	149/08.11.2000	4 945 030.02	54 969.98	-	5 000 000.00
09.02.2001	404/13.02.1998	6 879 400.00	-	299 320.41	7 178 720.41
12.02.2001	443/18.08.1997	-	-	374 969.72	374 969.72
14.02.2001	302/16.02.2000	-	-	977 315.07	977 315.07

14.02.2001	150/15.11.2000	4 944 368.74	55 631.26	-	5 000 000.00
14.02.2001	816/18.08.1999	-	-	16 137.82	16 137.82
14.02.2001	803/17.02.1999	303 277.00	-	18 146.77	321 423.77
14.02.2001	803/16.02.2000	-	-	33 390.95	33 390.95
14.02.2001	816/16.08.2000	-	-	33 650.32	33 650.32
21.02.2001	303/24.02.1999	14 960 360.00	39 640.00	673 150.68	15 673 150.68
21.02.2001	320/25.08.1999	-	-	319 123.29	319 123.29
21.02.2001	151/22.11.2000	4 925 000.00	75 000.00	-	5 000 000.00
28.02.2001	817/01.09.1999	-	-	17 962.44	17 962.44
28.02.2001	804/03.03.1999	423 263.00	-	25 326.20	448 589.20
28.02.2001	804/01.03.2000	-	-	36 352.61	36 352.61
28.02.2001	817/30.08.2000	-	-	25 947.40	25 947.40
22.02.2001	303/29.02.1996	45 750.00	4 250.00	1 107.96	51 107.96
28.02.2001	111/01.03.2000	19 055 455.00	944 545.00	-	20 000 000.00
28.02.2001	152/29.11.2000	4 925 000.00	75 000.00	-	5 000 000.00

Общо февруари		71 372 528.76	1 283 411.24	5 943 408.49	78 599 348.49
----------------------	--	----------------------	---------------------	---------------------	----------------------

МАРТ

01.03.2001	315/03.09.1998	-	-	32 410.96	32 410.96
06.03.2001	405/10.03.1998	117 700.00	-	5 159.70	122 859.70
07.03.2001	304/10.03.1999	14 987 070.00	12 930.00	673 150.68	15 673 150.68
07.03.2001	321/08.09.1999	-	-	319 123.29	319 123.29
07.03.2001	154/06.12.2000	4 925 000.00	75 000.00	-	5 000 000.00
14.03.2001	303/15.05.2000	-	-	977 315.07	977 315.07
14.03.2001	155/13.12.2000	4 925 000.00	75 000.00	-	5 000 000.00
14.03.2001	818/15.09.1999	-	-	33 090.76	33 090.76
14.03.2001	805/17.03.1999	263 796.00	-	15 784.40	279 580.40
14.03.2001	805/15.03.2000	-	-	29 765.67	29 765.67
14.03.2001	818/13.09.2000	-	-	38 283.46	38 283.46
21.03.2001	305/24.03.1999	15 000 000.00	-	673 150.68	15 673 150.68
21.03.2001	156/20.12.2000	4 925 000.00	75 000.00	-	5 000 000.00
22.03.2001	322/23.09.1999	-	-	359 013.70	359 013.70
28.03.2001	306/31.03.1999	-	-	89 753.42	89 753.42
28.03.2001	157/27.12.2000	4 925 000.00	75 000.00	-	5 000 000.00
28.03.2001	819/29.09.1999	-	-	16 582.59	16 582.59
28.03.2001	806/31.03.1999	248 726.00	-	14 882.67	263 608.67
28.03.2001	806/29.03.2000	-	-	15 314.57	15 314.57
28.03.2001	819/27.09.2000	-	-	24 233.12	24 233.12
29.03.2001	317/01.10.1998	-	-	34 193.56	34 193.56

Общо март		50 317 292.00	312 930.00	3 351 208.31	53 981 430.31
------------------	--	----------------------	-------------------	---------------------	----------------------

АПРИЛ

01.04.2001	98/01.10.1993	-	-	253 603.22	253 603.22
04.04.2001	304/05.04.2000	-	-	1 745 205.48	1 745 205.48
04.04.2001	308/04.10.2000	-	-	1 745 205.48	1 745 205.48
04.04.2001	100/03.01.2001	9 885 000.00	115 000.00	-	10 000 000.00
11.04.2001	315/16.06.1999	13 690 810.00	-	872 382.49	14 563 192.49
11.04.2001	309/14.04.1999	15 000 000.00	-	673 150.68	15 673 150.68

11.04.2001	323/13.10.1999	-	-	359 013.70	359 013.70
11.04.2001	309/11.10.2000	-	-	1 795 068.49	1 795 068.49
11.04.2001	820/13.10.1999	-	-	20 037.99	20 037.99
11.04.2001	807/14.04.1999	371 391.00	-	22 222.41	393 613.41
11.04.2001	807/12.04.2000	-	-	14 281.09	14 281.09
11.04.2001	820/11.10.2000	-	-	36 380.65	36 380.65
17.04.2001	101/17.01.2001	9 885 000.00	115 000.00	-	10 000 000.00
18.04.2001	305/19.04.2000	-	-	1 196 712.33	1 196 712.33
18.04.2001	310/18.10.2000	-	-	1 121 917.81	1 121 917.81
18.04.2001	475/22.10.1997	-	-	147 167.56	147 167.56
18.04.2001	473/22.10.1997	-	-	45 169.51	45 169.51
25.04.2001	308/28.04.1999	19 971 574.00	28 426.00	797 808.22	20 797 808.22
25.04.2001	324/27.10.1999	-	-	448 767.12	448 767.12
25.04.2001	821/27.10.1999	-	-	16 582.59	16 582.59
25.04.2001	808/28.04.1999	248 726.00	-	14 882.67	263 608.67
25.04.2001	808/26.04.2000	-	-	15 314.57	15 314.57
25.04.2001	821/25.10.2000	-	-	24 233.12	24 233.12
26.04.2001	307/30.04.1998	-	-	39 890.41	39 890.41
26.04.2001	309/29.04.1999	-	-	53 403.29	53 403.29
26.04.2001	319/29.10.1998	-	-	8 102.74	8 102.74

Общо април	69 052 501.00	258 426.00	11 466 503.63	80 777 430.63
-------------------	----------------------	-------------------	----------------------	----------------------

МАЙ

02.05.2001	476/05.11.1997	-	-	202 898.67	202 898.67
07.05.2001	102/07.02.2001	9 885 000.00	115 000.00	-	10 000 000.00
07.05.2001	406/11.05.1998	2 229 040.00	-	98 502.38	2 327 542.38
09.05.2001	809/12.05.1999	172 961.00	-	9 486.79	182 447.79
09.05.2001	822/10.11.1999	-	-	30 328.65	30 328.65
09.05.2001	822/08.11.2000	-	-	17 950.68	17 950.68
09.05.2001	809/10.05.2000	-	-	36 373.63	36 373.63
09.05.2001	310/12.05.1999	19 995 289.00	4 711.00	797 808.22	20 797 808.22
09.05.2001	325/10.11.1999	-	-	448 767.12	448 767.12
11.05.2001	347/16.05.1997	-	-	882 854.79	882 854.79
23.05.2001	810/26.05.1999	291 057.00	-	15 964.28	307 021.28
23.05.2001	823/24.11.1999	-	-	32 246.84	32 246.84
23.05.2001	810/24.05.2000	-	-	26 598.21	26 598.21
23.05.2001	823/22.11.2000	-	-	17 950.68	17 950.68
23.05.2001	326/24.11.1999	-	-	448 767.12	448 767.12
23.05.2001	310/30.05.1996	800 000.00	-	47 313.97	847 313.97
23.05.2001	312/26.05.1999	19 795 766.12	204 233.88	797 808.22	20 797 808.22
24.05.2001	309/28.05.1998	-	-	79 780.82	79 780.82
22.05.2001	200/31.05.1995	1 553 380.34	-	100 693.09	1 654 073.43
30.05.2001	402/05.06.1996	857 143.00	-	64 039.12	921 182.12
30.05.2001	125/31.05.2000	19 052 530.99	947 469.01	-	20 000 000.00
21.05.2001	104/21.02.2001	9 885 000.00	115 000.00	-	10 000 000.00
31.05.2001	321/03.12.1998	-	-	22 438.36	22 438.36

Общо май	84 517 167.45	1 386 413.89	4 178 571.65	90 082 152.99
-----------------	----------------------	---------------------	---------------------	----------------------

ЮНИ

06.06.2001	811/09.06.1999	409 801.00	-	22 477.30	432 278.30
06.06.2001	811/07.06.2000	-	-	33 843.50	33 843.50
06.06.2001	824/08.12.1999	-	-	56 818.02	56 818.02
06.06.2001	824/06.12.2000	-	-	17 950.68	17 950.68
06.06.2001	313/09.06.1999	15 515 122.00	449 878.00	636 850.41	16 601 850.41
06.06.2001	327/08.12.1999	-	-	448 767.12	448 767.12
06.06.2001	403/12.06.1996	905 529.00	-	67 356.52	972 885.52
07.06.2001	105/07.03.2001	9 885 000.00	115 000.00	-	10 000 000.00
20.06.2001	316/23.06.1999	10 495 997.00	724 003.00	447 570.41	11 667 570.41
20.06.2001	328/22.12.1999	-	-	448 767.12	448 767.12
20.06.2001	812/23.06.1999	231 133.00	-	12 677.49	243 810.49
20.06.2001	812/21.06.2000	-	-	37 962.79	37 962.79
21.06.2001	405/27.06.1996	113 295.00	-	8 473.87	121 768.87
21.06.2001	106/21.03.2001	9 885 000.00	115 000.00	-	10 000 000.00
28.06.2001	311/02.07.1998	-	-	69 808.22	69 808.22

Общо юни		47 440 877.00	1 403 881.00	2 309 323.46	51 154 081.46
-----------------	--	----------------------	---------------------	---------------------	----------------------

ЮЛИ

01.07.2001	97/01.01.1994	-	-	21 661 718.65	21 661 718.65
01.07.2001	95/01.01.1992	-	-	103 190.00	103 190.00
01.07.2001	99/01.07.1993	127 883.27	-	70 655.51	198 538.78
01.07.2001	400/01.07.1999	-	-	737 313.14	737 313.14
03.07.2001	800/03.01.2001	-	-	13 884.93	13 884.93
04.07.2001	306/05.07.2000	-	-	1 745 205.48	1 745 205.48
04.07.2001	107/04.04.2001	9 885 000.00	115 000.00	-	10 000 000.00
04.07.2001	813/07.07.1999	330 681.00	-	18 137.63	348 818.63
04.07.2001	813/05.07.2000	-	-	52 054.79	52 054.79
10.07.2001	300/10.01.2001	-	-	2 231 506.85	2 231 506.85
11.07.2001	317/14.07.1999	11 225 020.00	774 980.00	478 684.93	12 478 684.93
11.07.2001	800/12.01.2000	-	-	76 043.09	76 043.09
17.07.2001	801/17.01.2001	-	-	13 884.93	13 884.93
18.07.2001	108/18.04.2001	9 885 000.00	115 000.00	-	10 000 000.00
18.07.2001	814/21.07.1999	288 775.00	-	15 839.11	304 614.11
18.07.2001	801/19.01.2000	-	-	47 292.08	47 292.08
18.07.2001	814/19.07.2000	-	-	32 727.13	32 727.13
18.07.2001	300/19.01.2000	-	-	1 116 931.51	1 116 931.51
18.07.2001	307/19.07.2000	-	-	1 196 712.33	1 196 712.33
24.07.2001	301/24.01.2001	-	-	2 975 342.47	2 975 342.47
25.07.2001	318/28.07.1999	9 325 888.80	674 111.20	398 904.11	10 398 904.11
26.07.2001	313/30.07.1998	895 977.50	104 022.50	34 904.11	1 034 904.11
31.07.2001	802/31.01.2001	-	-	13 884.93	13 884.93

Общо юли		41 964 225.57	1 783 113.70	33 034 817.70	76 782 156.97
-----------------	--	----------------------	---------------------	----------------------	----------------------

АВГУСТ

01.08.2001	815/04.08.1999	345 602.00	-	18 956.03	364 558.03
01.08.2001	815/02.08.2000	-	-	32 944.45	32 944.45
01.08.2001	802/02.02.2000	-	-	65 422.62	65 422.62

02.08.2001	109/02.05.2001	9 885 000.00	115 000.00	-	10 000 000.00
08.08.2001	319/11.08.1999	9 258 525.00	741 475.00	398 904.11	10 398 904.11
08.08.2001	301/09.02.2000	-	-	2 243 835.62	2 243 835.62
13.08.2001	443/18.08.1997	4 225 970.00	-	421 439.18	4 647 409.18
14.08.2001	803/14.02.2001	-	-	13 884.93	13 884.93
15.08.2001	302/16.02.2000	-	-	977 315.07	977 315.07
15.08.2001	816/18.08.1999	294 221.00	-	17 604.89	311 825.89
15.08.2001	803/16.02.2000	-	-	37 564.81	37 564.81
15.08.2001	816/16.08.2000	-	-	38 457.51	38 457.51
16.08.2001	111/16.05.2001	9 885 000.00	115 000.00	-	10 000 000.00
22.08.2001	320/25.08.1999	7 353 601.91	646 398.09	319 123.29	8 319 123.29
29.08.2001	804/28.02.2001	-	-	13 884.93	13 884.93
29.08.2001	139/30.08.2000	19 014 080.00	985 920.00	-	20 000 000.00
29.08.2001	817/01.09.1999	327 487.00	-	19 595.39	347 082.39
29.08.2001	804/01.03.2000	-	-	40 896.69	40 896.69
29.08.2001	817/30.08.2000	-	-	29 654.17	29 654.17
30.08.2001	315/03.09.1998	878 520.00	121 480.00	32 410.96	1 032 410.96

Общо август		61 468 006.91	2 725 273.09	4 721 894.64	68 915 174.64
--------------------	--	----------------------	---------------------	---------------------	----------------------

СЕПТЕМВРИ

05.09.2001	321/08.09.1999	7 284 288.00	715 712.00	319 123.29	8 319 123.29
06.09.2001	112/06.06.2001	9 885 000.00	115 000.00	-	10 000 000.00
12.09.2001	303/15.03.2000	-	-	977 315.07	977 315.07
12.09.2001	818/15.09.1999	603 303.00	-	36 099.01	639 402.01
12.09.2001	805/15.03.2000	-	-	33 486.37	33 486.37
12.09.2001	818/13.09.2000	-	-	43 752.52	43 752.52
14.09.2001	805/14.03.2001	-	-	14 115.07	14 115.07
20.09.2001	113/20.06.2001	9 885 000.00	115 000.00	-	10 000 000.00
20.09.2001	322/23.09.1999	7 576 604.40	423 395.60	359 013.70	8 359 013.70
26.09.2001	306/31.03.1999	-	-	89 753.42	89 753.42
26.09.2001	819/29.09.1999	302 330.00	-	18 090.10	320 420.10
26.09.2001	806/29.03.2000	-	-	17 228.89	17 228.89
26.09.2001	819/27.09.2000	-	-	27 694.99	27 694.99
27.09.2001	317/01.10.1998	916 657.50	138 342.50	34 193.56	1 089 193.56
28.09.2001	806/28.03.2001	-	-	14 115.07	14 115.07

Общо септември		36 453 182.90	1 507 450.10	1 983 981.06	39 944 614.06
-----------------------	--	----------------------	---------------------	---------------------	----------------------

ОКТОМВРИ

01.10.2001	98/01.10.1993	433 509.78	-	253 603.22	687 113.00
03.10.2001	304/05.04.2000	-	-	1 745 205.48	1 745 205.48
03.10.2001	308/04.10.2000	-	-	1 745 205.48	1 745 205.48
04.10.2001	114/04.07.2001	9 885 000.00	115 000.00	-	10 000 000.00
10.10.2001	820/13.10.1999	365 328.00	-	21 859.63	387 187.63
10.10.2001	807/12.04.2000	-	-	16 066.22	16 066.22
10.10.2001	820/11.10.2000	-	-	41 977.68	41 977.68
10.10.2001	323/13.10.1999	7 841 660.01	158 339.99	359 013.70	8 359 013.70
10.10.2001	309/11.10.2000	-	-	1 795 068.49	1 795 068.49
11.10.2001	807/11.04.2001	-	-	14 038.36	14 038.36

11.10.2001	302/11.04.2001	-	-	2 256 164.38	2 256 164.38
17.10.2001	305/19.04.2000	-	-	1 196 712.33	1 196 712.33
17.10.2001	310/18.10.2000	-	-	1 121 917.81	1 121 917.81
17.10.2001	475/22.10.1997	1 518 624.00	-	151 446.34	1 670 070.34
17.10.2001	473/22.10.1997	466 105.00	-	46 482.78	512 587.78
18.10.2001	116/18.07.2001	9 885 000.00	115 000.00	-	10 000 000.00
24.10.2001	821/27.10.1999	470 927.00	-	28 178.21	499 105.21
24.10.2001	808/26.04.2000	-	-	50 410.33	50 410.33
24.10.2001	821/25.10.2000	-	-	20 262.43	20 262.43
24.10.2001	324/27.10.1999	9 853 195.01	146 804.99	448 767.12	10 448 767.12
25.10.2001	808/25.04.2001	-	-	14 038.36	14 038.36
25.10.2001	303/25.04.2001	-	-	3 008 219.18	3 008 219.18
25.10.2001	319/29.10.1998	208 700.00	41 300.00	8 102.74	258 102.74
25.10.2001	307/30.04.1998	-	-	39 890.41	39 890.41
25.10.2001	309/29.04.1999	-	-	53 403.29	53 403.29
31.10.2001	476/05.11.1997	2 069 954.00	-	206 428.36	2 276 382.36

Общо октомври		42 998 002.80	576 444.98	14 642 462.33	58 216 910.11
----------------------	--	----------------------	-------------------	----------------------	----------------------

НОЕМВРИ

01.11.2001	116/01.08.2001	9 885 000.00	115 000.00	-	10 000 000.00
07.11.2001	325/10.11.1999	9 879 870.00	120 130.00	448 767.12	10 448 767.12
07.11.2001	822/10.11.1999	552 945.00	-	33 085.80	586 030.80
07.11.2001	809/10.05.2000	-	-	40 920.34	40 920.34
07.11.2001	822/08.11.2000	-	-	19 945.21	19 945.21
09.11.2001	347/16.05.1997	-	-	897 534.25	897 534.25
09.11.2001	809/09.05.2001	-	-	14 115.07	14 115.07
15.11.2001	118/15.08.2001	9 885 000.00	115 000.00	-	10 000 000.00
21.11.2001	823/24.11.1999	587 917.00	-	35 178.38	623 095.38
21.11.2001	810/24.05.2000	-	-	29 922.98	29 922.98
21.11.2001	823/22.11.2000	-	-	19 945.21	19 945.21
21.11.2001	326/24.11.1999	9 904 399.50	95 600.50	448 767.12	10 448 767.12
20.11.2001	200/31.05.1995	1 553 380.34	-	50 346.55	1 603 726.89
22.11.2001	309/28.05.1998	-	-	79 780.82	79 780.82
23.11.2001	810/23.05.2001	-	-	14 115.07	14 115.07
28.11.2001	402/05.06.1996	-	-	42 739.71	42 739.71
28.11.2001	153/29.11.2000	18 340 000.00	1 660 000.00	-	20 000 000.00
29.11.2001	321/03.12.1998	477 741.00	22 259.00	22 438.36	522 438.36

Общо ноември		61 066 252.84	2 127 989.50	2 197 601.99	65 391 844.33
---------------------	--	----------------------	---------------------	---------------------	----------------------

ДЕКЕМВРИ

01.12.2001	96/01.12.1993	46 204.42	-	54 059.17	100 263.59
05.12.2001	327/08.12.1999	9 960 167.52	39 832.48	448 767.12	10 448 767.12
05.12.2001	811/07.06.2000	-	-	38 073.94	38 073.94
05.12.2001	824/08.12.1999	1 035 893.00	-	61 983.30	1 097 876.30
05.12.2001	824/06.12.2000	-	-	19 945.21	19 945.21
05.12.2001	119/05.09.2001	9 885 000.00	115 000.00	-	10 000 000.00
05.12.2001	403/12.06.1996	-	-	45 152.45	45 152.45
06.12.2001	811/06.06.2001	-	-	14 038.36	14 038.36

19.12.2001	328/22.12.1999	10 000 000.00	-	448 767.12	10 448 767.12
19.12.2001	812/21.06.2000	-	-	42 708.13	42 708.13
20.12.2001	812/20.06.2001	-	-	14 038.36	14 038.36
19.12.2001	120/19.09.2001	9 885 000.00	115 000.00	-	10 000 000.00
20.12.2001	405/27.06.1996	-	-	4 718.06	4 718.06
27.12.2001	311/02.07.1998	-	-	69 808.22	69 808.22

Общо декември		40 812 264.94	269 832.48	1 262 059.45	42 344 156.87
----------------------	--	----------------------	-------------------	---------------------	----------------------

Забележка: Изчисленията са направени съгласно заложените в проектозакона за държавния бюджет за 2001 г. параметри.

Размерът на вътрешния държавен дълг към 30 ноември е 4 669 819.8 хил. лв. През изтеклия месец беше реализирано увеличение от 44 547.4 хил. лв. и в резултат настъпиха промени в структурата на дълга. Дългът към БНБ слабо нарасна и представлява 57.3%. Дългът по ДЦК за структурната реформа намалю до 23.1%, а този по ДЦК за финансиране на дефицита достигна 19.1% (графика 13).

Размерът на дълга по ДЦК за финансиране на дефицита нарасна през изтеклия месец с 40 421.3 хил. лв. и достигна 900 485.4 хил. лв. Емитираните книжа са на стойност 89 785.6 хил. лв., като такива за 1146.1 хил. лв. са продадени пряко на физически лица. Облигациите са 46 090 хил. лв., а боновете – 43 695.6 хил. лв. Изплатените ценни книжа са 49 660.1 хил. лв., 47 478.8 хил. лв. от тях са краткосрочни. В резултат на извършените операции през месеца в матуритетната структура на дълга се отбелязва слабо намаление на 3- и 12-месечните бонове и на 2-годишните облигации за сметка на увеличение на дела на 3- и 5-годишните (графика 14). Към края на месеца двегодишните книжа са 58.7%, тригодишните – 14.8% и 12-месечните – 13.4%. Среднопретегленият матуритет на ДЦК за финансиране на дефицита отново се увеличи в резултат на емисията на по-голям обем облигации и достигна 2 години и 1 месец.

Дългът към БНБ нарасна през месеца с 52 425 хил. лв. и достигна 2 699 961.5 хил. лв. Беше получен пореден транс по Тригодишното споразумение с МВФ в размер на 52 300 хил. СПТ, което обяснява настъпилите промени. Промяната на валутния курс на щатския долар спрямо СПТ доведе до известно намаление на дълга.

Дългът по ДЦК, емитирани за структурната реформа, отбеляза съществено намаление през разглеждания период (с 47 654.5 хил. лв.) и достигна 1 089 074.4 хил. лв. Промените се дължат на извършени погашения по гаранционни ДЦК и по облигации, емитирани на основание ПМС № 89 от 1995 г., както и на значителния спад в съотношението лев/щатски долар.

Погашенията по валутни гаранционни ДЦК и увеличеният размер на ДЦК за финансиране на дефицита доведоха и до промяна във валутната структура на вътрешния дълг (графика 15). ДЦК в левове нараснаха с 2 пункта за сметка на долларите и в края на месеца представляват 47.8% от общия размер на дълга. Поради спада на курса на щатския долар настъпиха промени и в матуритетната структура (графика 16). Спад отбелязват дългът по ДЦК със срок до 1 година – до 9.2%, както и този по ДЦК над 5 години – до 53.8%. Дългът по ДЦК със срок от 1 до 5 години е 35.2%, което представлява увеличение с 1.7 пункта. През месеца продължи тенденцията към намаление на дела на ДЦК с плаващ доход, които достигнаха 56.1% (графика 17).

Изплатените лихви и отстъпки през ноември са за 43 301.3 хил. лв., а от началото на годината сумата им е 251 267.2 хил. лв. С най-голям дял са разходите по дълга към БНБ – 48.5%, следвани от разходите по ДЦК за финансиране на дефицита – 25.6% и от ДЦК за структурната реформа – 24.8% (графика 19). По ДЦК за финансиране на дефицита за единадесетте месеца са изплатени 64 434.2 хил. лв. лихви и отстъпки, а с най-голям дял в разходите са двегодишните облигации – 55.6% и едногодишните бонове – 25.3%.

Вътрешен държавен дълг

(хил. лв./хил. евро/хил. щ. д.)

Структура на дълга	Размер на дълга към 31.12.1999 г.	Изменение на дълга през 2000 г.		Размер на дълга към 30.11.2000 г.
		увеличение	намаление	
I. ДЪЛГ ПО ДЪРЖАВНИ ЦЕННИ КНИЖА, ЕМИТИРАНИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА БЮДЖЕТНИЯ ДЕФИЦИТ				
1. ДЦК, емитирани през 1995 г.	6 311.6	5 347.7		963.9
5-годишни	6 286.6	5 347.7		938.9
9-годишни	25.0			25.0
2. ДЦК, емитирани през 1996 г.	845.8			845.8
5-годишни	845.8			845.8
3. ДЦК, емитирани през 1997 г.	84 211.3		64 211.3	20 000.0
3-годишни	64 211.3		64 211.3	0.0
5-годишни	20 000.0			20 000.0
4. ДЦК, емитирани през 1998 г.	79 200.3		70 325.8	8 874.5
2-годишни	71 731.8		70 325.8	1 406.0
3-годишни	3 377.6			3 377.6
5-годишни	4 090.9			4 090.9
5. ДЦК, емитирани през 1999 г.	634 196.4		336 317.4	297 878.9
5.1. Краткосрочни	341 768.9		334 857.2	6 911.7
3-месечни	64 074.5		64 074.5	0.0
6-месечни	10 242.3		10 242.3	0.0
12-месечни	267 452.0		260 540.4	6 911.6
5.2. Средносрочни	292 427.5		1 460.2	290 967.3
2-годишни	289 767.8		1 460.2	288 307.6
5-годишни	2 659.7			2 659.7
6. ДЦК, емитирани през 2000 г.		746 175.5	174 253.3	571 922.2
6.1. Краткосрочни		351 743.9	173 433.7	178 310.2
3-месечни		237 754.8	173 433.7	64 321.1
12-месечни		113 989.1		113 989.1
6.2. Средносрочни		394 431.6	819.6	393 612.0
2-годишни		239 679.7	819.6	238 860.1
3-годишни		129 929.7		129 929.7
5-годишни		24 822.2		24 822.2
ВСИЧКО РАЗДЕЛ I	804 765.4	746 175.5	650 455.5	900 485.4
II. ПРЯК ДЪЛГ КЪМ БНБ				
1. Дълг по §10 от ПЗР на ЗБНБ/1997 г., деноминиран в СПТ	225 043.7		79 245.83	145 797.9
2. Кредити по чл. 45 от ЗБНБ/1997 г., деноминирани в СПТ	600 400.0	209 200.0	20 275.0	789 325.0
левава равностойност	2 203 160.1			2 699 961.5
ВСИЧКО РАЗДЕЛ II	2 203 160.1			2 699 961.5
III. ДЪЛГ ПО ДЪРЖАВНИ ЦЕННИ КНИЖА, ЕМИТИРАНИ ЗА СТРУКТУРНАТА РЕФОРМА				
A1. Държавни дългосрочни облигации, емитирани по реда на ПМС № 244/1991 г.	3 302.1		275.2	3 026.9
				(продължава)

(продължение)

A2. Държавни дългосрочни облигации, емитирани по реда на ПМС № 234/1992 г.	2 301.9	127.9	2 174.0
A3. Държавни дългосрочни облигации, емитирани по реда на чл. 4 и 5 от ЗУНК/1993 г.			
в левове	8 346.7	547.3	7 799.4
деноминирани в щатски долари	460 351.7	28 138.0	432 213.7
левава равностойност	896 244.9		973 440.3
деноминирани в евро	25 701.8	1 289.1	24 412.6
левава равностойност	50 268.3		47 746.9
A4. Държавни дългосрочни облигации, емитирани по реда на ПМС № 3/1994 г.	884.8		877.9
ВСИЧКО А	961 348.6		1 035 065.4
B1. Държавни облигации, емитирани по реда на чл. 2 от ПМС № 89/1995 г.	7 766.9	3 106.8	4 660.1
ВСИЧКО Б	7 766.9		4 660.1
V1. ДЦК, емитирани в левове по реда на чл. 8 и 9 от ЗДЗВСТЪ/1996 г.	61 432.9	22 682.4	38 750.5
ДЦК, емитирани през 1996 г.	7 503.9	1 876.0	5 627.9
ДЦК, емитирани през 1997 г.	48 135.5	15 012.9	33 122.6
ДЦК, емитирани през 1998 г.	5 793.5	5 793.5	-
V2. ДЦК, емитирани в щатски долари по реда на чл. 8 и 9 от ЗДЗВСТЪ/1996 г.	82 890.3	78 184.6	4 705.7
левава равностойност	161 376.6		10 598.3
ДЦК, емитирани през 1997 г.	78 184.6	78 184.6	-
левава равностойност	152 215.3		-
ДЦК, емитирани през 1998 г.	4 705.7		4 705.7
левава равностойност	9 161.4		10 598.3
ВСИЧКО В	222 809.5		49 348.8
ВСИЧКО РАЗДЕЛ III	1 191 925.0		1 089 074.4
IV. ДЪЛГ ПО ДЪРЖАВНИ ЦЕННИ КНИЖА, ЕМИТИРАНИ В ЕВРО НА ОСНОВАНИЕ §10 ОТ ПЗР НА ЗДБ/1999 г.			
деноминирани в евро	23 800.0	16 800.0	7 000.0
левава равностойност	46 548.8	32 857.9	13 690.8
ВСИЧКО РАЗДЕЛ IV	46 548.8		13 690.8
V. ВЪТРЕШНИ ДЪРЖАВНИ ГАРАНЦИИ	920 099.4		11 155.1
ОБЩ РАЗМЕР НА ДЪЛГА	5 166 498.7		4 714 367.2

Забележки:

Дългът по ДЦК за финансиране на дефицита е по фактическа сума.

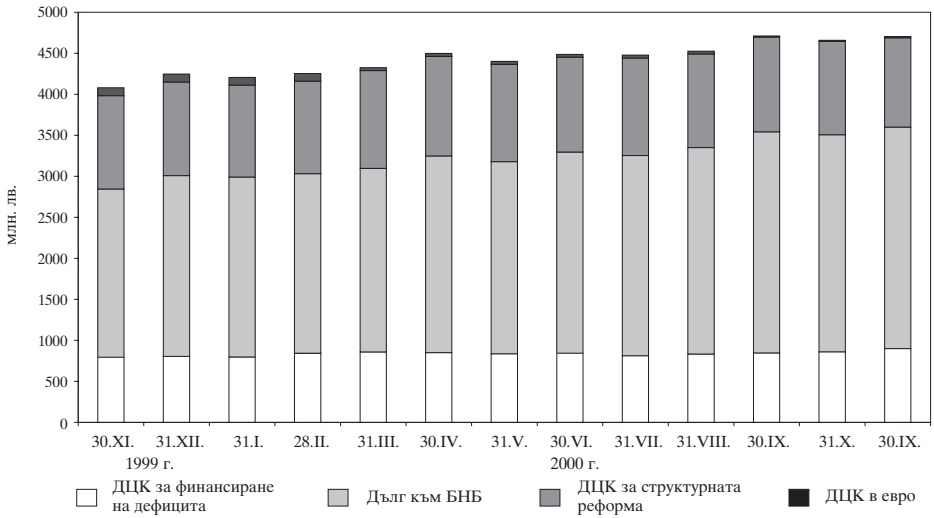
Дългът не включва ценните книжа по сметка на МФ (целеви програми и реструктуриран дълг).

Левовата равностойност на дълга, деноминиран във валута, е изчислена по курса на съответната валута към левва в края на съответния месец:

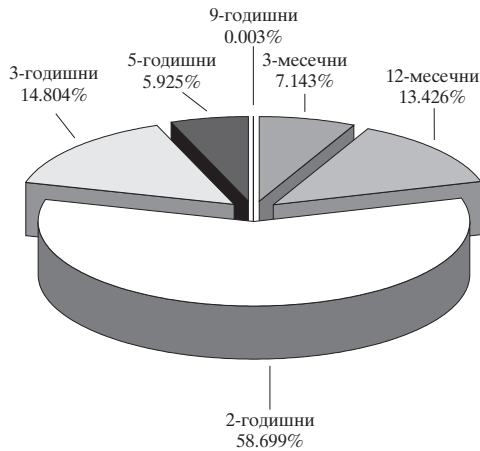
за 31.12.1999 г. – 1 щ. д. за 1.94687 лв., 1 СПГ за 2.666906 лв., 1 евро за 1.95583 лв.

за 30.11.2000 г. – 1 щ. д. за 2.25222 лв., 1 СПГ за 2.88728 лв., 1 евро за 1.95583 лв.

Изменение на вътрешния дълг

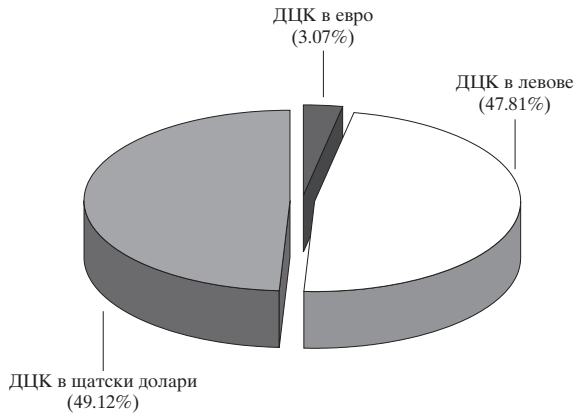

ДЦК за финансиране на бюджетния дефицит в обращение към 30 ноември

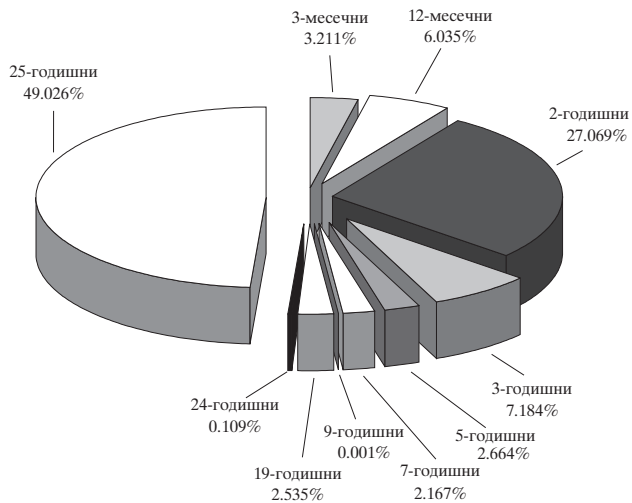

Забележка: Среднопретегленият матуритет на ДЦК, емитирани за финансиране на бюджетния дефицит, е 2 години и 1 месец.

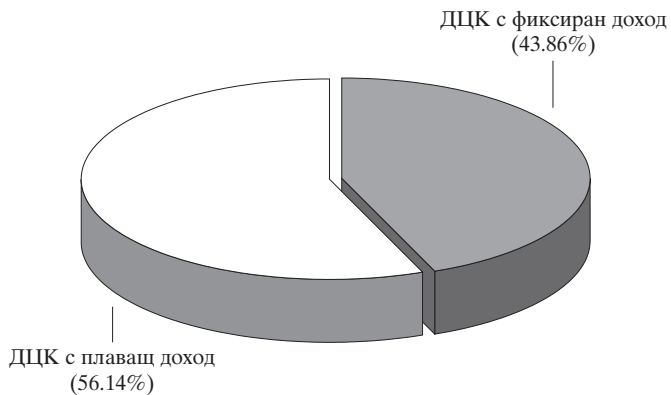
Валутна структура на ДЦК в обращение към 30 ноември

Матуритетна структура на ДЦК в обращение към 30 ноември

Съотношение между ДЦК с фиксиран и с плаващ доход в обращение към 30 ноември

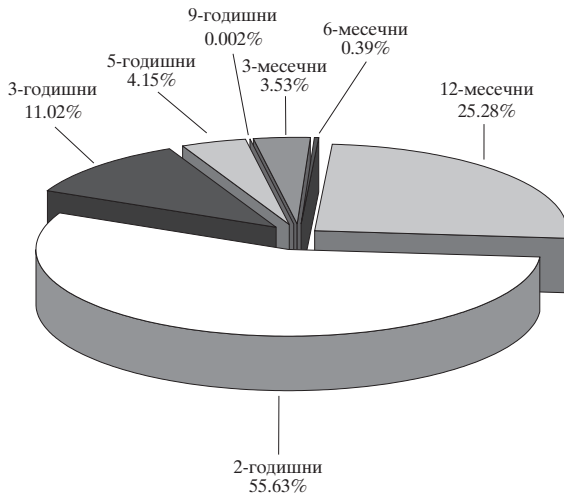

Разходи по вътрешния дълг за периода 1 януари – 30 ноември 2000 г.

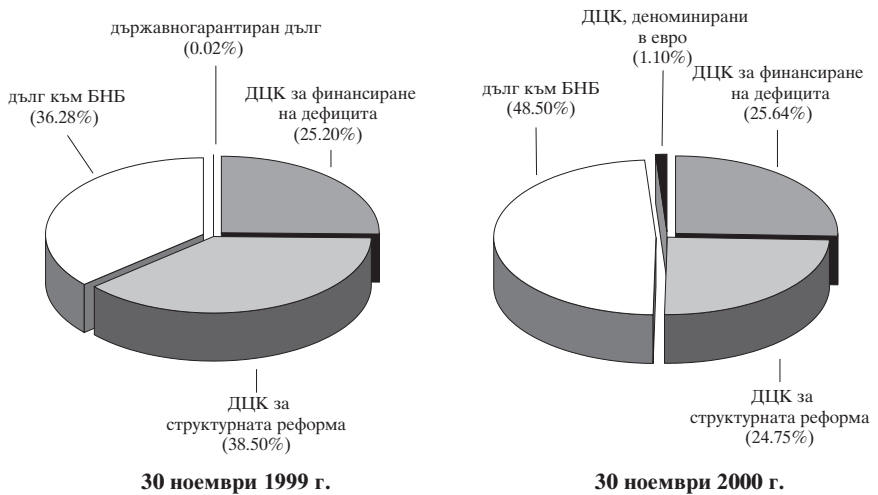
(хил. лв.)

Структура на дълга	Размер на платените лихви (отстъпки)
I. ДЪЛГ ПО ДЪРЖАВНИ ЦЕННИ КНИЖА, ЕМИТИРАНИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА БЮДЖЕТНИЯ ДЕФИЦИТ	
1. ДЦК, емитирани през 1995 г.	429.3
5-годишни	428.3
9-годишни	1.0
2. ДЦК, емитирани през 1996 г.	88.4
5-годишни	88.4
3. ДЦК, емитирани през 1997 г.	4 957.5
3-годишни	3 396.1
5-годишни	1 561.4
4. ДЦК, емитирани през 1998 г.	8 028.5
2-годишни	7 455.3
3-годишни	264.1
5-годишни	309.2
5. ДЦК, емитирани през 1999 г.	40 716.3
5.1. Краткосрочни	17 250.5
3-месечни	710.5
6-месечни	253.1
12-месечни	16 286.9
5.2. Средносрочни	23 465.8
2-годишни	23 179.5
5-годишни	286.3
6. ДЦК, емитирани през 2000 г.	10 214.1
6.1. Краткосрочни	1 566.3
3-месечни	1 566.3
6.2. Средносрочни	8 647.8
2-годишни	5 207.3
3-годишни	3 440.5
ВСИЧКО РАЗДЕЛ I	64 434.2
II. ПРЯК ДЪЛГ КЪМ БНБ	121 875.8
III. ДЪЛГ ПО ДЦК, ЕМИТИРАНИ В РЕЗУЛТАТ НА СТРУКТУРНАТА РЕФОРМА	
A. Дълг по ДЦК, емитирани за уреждане на необслужваните кредити на държавни предприятия към банките	
1. Облигации, емитирани по реда на ПМС № 244/1991 г.	162.5
2. Облигации, емитирани по реда на ПМС № 186/1992 г.	94.7
3. Облигации, емитирани по реда на чл. 4 и 5 от ЗУНК/1993 г.	46 564.7
левови	337.6
деноминирани в щатски долари (в лв. по курса за деня)	44 734.0
деноминирани в евро (в лв. по фиксирания курс)	1 493.1
4. Облигации, емитирани по реда на ПМС № 3/1994 г.	0.0
5. Облигации, емитирани по реда на ПМС № 89/1995 г.	266.7
Всичко раздел А	47 088.6
B. Дълг по ДЦК, емитирани по реда на чл. 8 и 9 от ЗДЗВСТБ/1996 г.	
левови	2 103.8
валутни (в лв. по курса за деня)	13 000.8
Всичко раздел Б	15 104.6
ВСИЧКО РАЗДЕЛ III	62 193.2
IV. ДЪЛГ ПО ДЦК, ЕМИТИРАНИ НА ОСНОВАНИЕ § 10 ОТ ПЗР НА ЗДБ НА РБ/1999 г., ДЕНОМИНИРАНИ В ЕВРО	
	2 764.0
V. ДЪРЖАВНОГАРАНТИРАН ДЪЛГ	0.0
ОБЩО РАЗХОДИ	251 267.2

Структура на разходите по ДЦК, емитирани за финансиране на бюджетния дефицит

Структура на разходите по вътрешния дълг

Външният дълг към края на ноември е 8849.3 млн. щ. д. Размерът му нараства спрямо предходния месец с 95.2 млн. щ. д. Правителственият дълг е 8136.4 млн. щ. д., държавногарантираният – 659.9 млн. щ. д. и активираните държавни гаранции – 53.1 млн. щ. д. (графика 20).

През месеца новото външно финансиране възлиза на 73.3 млн. щ. д. Получен е десетия транш по Тригодишното споразумение с МВФ в размер на 52.3 млн. СПТ, по държавногарантираните кредити са усвоени средства от Световната банка за 4.9 млн. щ. д. и по активираните държавни гаранции – 1.3 млн. щ. д. Плащанията по дълга са 35.4 млн. щ. д., от които 15 млн. щ. д. са погашения по главници и 20.4 млн. щ. д. – лихви. Погашения са извършени по дълга към МВФ и по държавногарантираните кредити. Лихвите са изплатени по държавногарантираните кредити, по активираните държавни гаранции и по заеми от МВФ.

От началото на годината са получени нови траншове в размер на 505.2 млн. щ. д. Заемите са от МВФ, Световната банка и Европейския съюз и по държавногарантираните кредити. Погашенията са 400.9 млн. щ. д., а изплатените лихви – 448.8 млн. щ. д.

За изминалите единадесет месеца дългът е намалял с 220.8 млн. щ. д., като разликата е най-вече при правителствения дълг. Неговият дял е спаднал до 91.95%. Най-голямо е намалението по дълга към Парижкия клуб поради извършените погашения и обезценяването на евровалутите спрямо щатския долар. Увеличение отбелязва дългът към МВФ в резултат на положителното нетно финансиране.

Получаването на нов транш по дълга към МВФ и движението на валутните курсове оказаха влияние върху валутната структура (графика 21). Задълженията в щатски долари намаляха за сметка на дълга в други валути. С най-голям дял от 66.4% остава дългът в долари. Съотношението между дълг с плаващи и фиксирани лихви остана почти без промяна като преобладаващи са плаващите купони – 73.6% (графика 22). Средният остатъчен срок на дълга е 12 години и 5 месеца.

В структурата на дълга с най-голям дял са брейди облигациите – 56.2%. Дългът към МВФ е 13.6%, към Световната банка – 9.3%, към Парижкия клуб – 6.6% и към Европейския съюз – 4.5%. Държавногарантираните кредити представляват 7.5% от общия размер на външния дълг, а активираните държавни гаранции – 0.6%.

Външен държавен дълг

(млн. щ. д.)

Структура	1999 г.	2000 г.				
	към 31.XII.	към 31.III.	към 30.VI.	към 30.IX.	към 31.X.	към 30.XI.
I. Правителствен дълг	8 369.5	8 173.8	8 250.0	8 165.2	8 049.3	8 136.4
1. Лондонски клуб	4 977.4	4 977.4	4 977.1	4 976.1	4 976.1	4 976.1
2. Парижки клуб	814.8	710.3	703.4	588.8	572.8	580.0
3. Световна банка	824.3	800.3	809.9	827.2	818.4	821.7
3.1. Световна банка	705.2	686.9	698.7	672.8	665.2	671.0
3.2. JВIC (JEXIM)	119.1	113.5	111.2	154.4	153.2	150.6
4. Г-24	71.2	69.4	37.4	34.6	33.4	34.4
5. Европейски съюз	401.8	382.1	382.2	403.2	387.2	399.5
6. МВФ	1 131.6	1 093.1	1 198.8	1 208.1	1 139.4	1 198.8
7. Други	148.4	141.1	141.1	127.2	122.1	126.0
II. Държавногарантиран дълг	652.2	659.6	675.8	650.5	652.4	659.9
1. На бюджетни институции	208.7	213.0	225.0	216.0	221.9	225.1
1.1. Световна банка	19.1	25.4	31.6	34.1	37.2	39.2
1.2. ЕИБ	149.7	149.9	154.7	143.6	146.6	147.7
1.3. ЕБВР	30.0	28.2	26.2	26.2	26.2	26.2
1.4. Други	9.9	9.5	12.5	12.0	11.8	11.9
2. На небюджетни институции	443.5	446.6	450.8	434.5	430.6	434.8
2.1. Световна банка	143.5	151.1	153.3	151.8	150.9	153.8
2.2. ЕИБ	74.4	68.2	67.2	59.4	62.1	64.0
2.3. ЕБВР	84.4	85.6	88.6	88.0	86.8	86.2
2.4. Други	141.2	141.7	141.7	135.4	130.8	130.8
III. Активирани държавни гаранции	48.4	48.6	50.4	51.1	52.4	53.1
1. Световна банка	28.7	29.6	33.3	31.5	32.7	34.4
2. ЕИБ	4.7	4.1	4.1	3.6	3.6	3.6
3. Други	14.9	14.9	13.1	16.0	16.0	15.0
ОБЩ РАЗМЕР НА ДЪЛГА	9 070.1	8 881.9	8 976.3	8 866.8	8 754.2	8 849.3

Забележки:

1. Преизчисляването на дълга в щатски долари е по централния курс на БНБ за съответните валути към българския лев, валиден за последния работен ден на периода.

2. Данните за последния месец са предварителни.

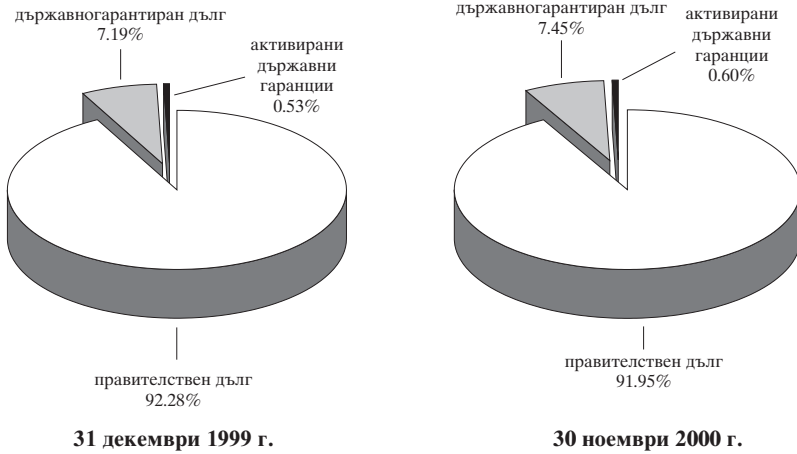
Външно финансиране и извършени плащания по дълга към чуждестранни кредитори към 30 ноември

Структура	Получени кредити (траншове)		Извършени плащания, в т. ч.			
			погашения		лихви	
	млн. щ. д.	хил. лв.	млн. щ. д.	хил. лв.	млн. щ. д.	хил. лв.
I. Правителствен дълг	392.0	845 810.1	340.7	728 356.0	415.4	851 593.7
1. Лондонски клуб	0.0	0.0	0.0	0.0	280.7	566 913.0
2. Парижки клуб	0.0	0.0	154.2	326 462.8	39.3	83 003.2
3. Световна банка	64.3	138 888.4	23.9	49 525.6	26.1	53 590.5
3.1. Световна банка	13.6	29 044.1	15.2	31 446.6	23.0	47 031.7
3.2. ЖВК (JEXIM)	50.7	109 844.4	8.7	18 079.0	3.2	6 558.8
4. Г-24	0.0	0.0	32.0	68 889.9	2.3	5 017.9
5. Европейски съюз	53.0	117 349.8	0.0	0.0	9.0	18 648.3
6. МВФ	274.7	589 571.8	130.6	283 477.7	56.8	121 875.8
7. Други	0.0	0.0	0.0	0.0	1.2	2 545.0
II. Държавногарантиран дълг	103.1	215 992.6	52.4	109 715.9	30.3	63 241.9
1. На бюджетни институции	44.5	93 806.5	19.3	39 248.8	12.1	24 664.0
1.1. Световна банка	22.8	47 919.6	0.0	0.0	0.7	1 523.6
1.2. ЕИБ	18.7	39 450.4	15.6	31 619.7	9.1	18 402.2
1.3. ЕБВР	0.0	0.0	3.8	7 629.1	2.0	4 081.7
1.4. Други	3.0	6 436.5	0.0	0.0	0.3	656.5
2. На небюджетни институции	58.6	122 186.1	33.0	70 467.1	18.2	38 577.9
2.1. Световна банка	24.1	50 428.6	8.0	16 778.7	3.1	6 322.9
2.2. ЕИБ	6.1	13 690.8	7.2	15 697.8	4.0	8 570.0
2.3. ЕБВР	16.3	33 124.9	9.1	18 962.8	5.2	10 968.2
2.4. Други	12.1	24 941.9	8.7	19 027.8	5.9	12 716.8
III. Активирани държавни гаранции	10.1	21 556.9	7.8	16 364.5	3.0	6 335.1
1. Световна банка	10.1	21 556.9	3.3	6 719.0	1.1	2 348.5
2. ЕИБ	0.0	0.0	1.1	2 166.9	0.3	610.4
3. ЕБВР	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4. Други	0.0	0.0	3.4	7 478.5	1.6	3 376.2
ОБЩ РАЗМЕР	505.2	1 083 359.6	400.9	854 436.3	448.8	921 170.7

Забележки:

1. Равностойността в левове и в щатски долари на полученото ново външно финансиране и извършените плащания е изчислена през централния курс на БНБ за съответните чуждестранни валути към лева, валиден до 16 часа в деня на извършване на съответното плащане.
2. Данните са предварителни.

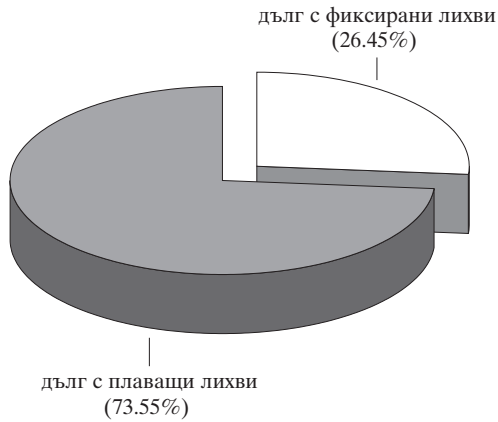
Структура на външния дълг

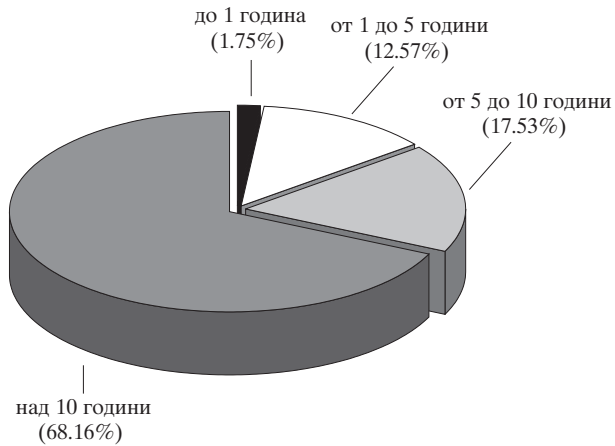
Валутна структура на външния дълг към 30 ноември

Лихвена структура на външния дълг към 30 ноември

Остатъчен срок на външния дълг към 30 ноември

Забележка: Среднопотегленият остатъчен срок на външния дълг е 12 години и 5 месеца.

Прогнозни плащания по външния държавен дълг през 2001 г.

(млн. щ. д.)

Структура	Януари		Февруари		Март		Април		Май		Юни		Юли	
	погашения	лихви	погашения	лихви	погашения	лихви	погашения	лихви	погашения	лихви	погашения	лихви	погашения	лихви
I. Правителствен дълг	43.9	160.8	42.8	37.2	113.5	17.1	57.6	0.0	24.2	20.5	13.4	27.9	60.1	174.5
1. Лондонски клуб	0.0	160.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	16.1	174.5
2. Парижки клуб	0.0	0.0	19.2	2.7	88.2	14.7	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.9	0.0	0.0
3. Световна банка	0.0	0.0	12.9	10.2	0.4	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	2.6	19.1	0.0	0.0
3.1. СБ	0.0	0.0	8.4	9.1	0.4	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	2.6	17.9	0.0	0.0
3.2. JBIC /JEXIM/	0.0	0.0	4.5	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.2	0.0	0.0
4. Г-24	0.0	0.0	0.0	0.1	14.1	0.8	0.0	0.0	13.4	0.4	0.0	0.1	0.0	0.0
5. Европейски съюз	0.0	0.0	0.0	4.4	0.0	1.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	6.1	0.0	0.0
6. МВФ	43.9	0.0	10.7	19.8	10.7	0.0	57.6	0.0	10.7	20.0	10.8	0.0	44.0	0.0
7. Други	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.6	0.0	0.0
II. Държавногарантиран дълг	18.4	7.0	3.2	6.6	4.5	3.0	6.9	2.2	0.1	2.4	1.8	3.3	20.1	7.2
1. На бюджетни институции	12.4	5.8	0.0	0.2	1.7	1.5	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	1.1	12.4	5.5
1.1. СБ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	0.0
1.2. ЕИБ	6.1	4.6	0.0	0.2	1.7	0.9	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	6.1	3.4
1.3. ЕБВР	1.9	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.9	1.0
1.4. Други	4.4	0.2	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	4.4	1.1
2. На небюджетни институции	6.0	1.2	3.2	6.5	2.8	1.5	6.9	2.2	0.1	2.2	1.8	2.2	7.7	1.7
2.1. СБ	0.0	0.0	3.2	4.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.8	2.2	0.0	0.0
2.2. ЕИБ	0.0	0.0	0.0	0.0	2.7	1.5	1.0	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2.3. ЕБВР	2.0	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	1.6	1.3	0.1	0.1	0.0	0.0	3.7	1.7
2.4. Други	4.0	0.0	0.0	1.6	0.1	0.0	4.2	0.1	0.0	2.1	0.0	0.0	4.0	0.0
III. Активирани държавни гаранции	0.7	0.5	1.3	0.6	0.6	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.7	0.5
1. СБ	0.5	0.4	1.3	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	0.4
2. ЕИБ	0.2	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.1
3. ЕБВР	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4. Други	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ОБЩ РАЗМЕР	63.0	168.4	47.2	44.4	118.6	20.1	64.4	2.2	24.3	22.9	15.1	31.2	80.9	182.3

(продължава)

Структура	Август		Септември		Октомври		Ноември		Декември		Общо	
	погашения	лихви	погашения	лихви	погашения	лихви	погашения	лихви	погашения	лихви	погашения	лихви
I. Правителствен дълг	54.0	37.8	97.5	15.5	43.7	0.0	21.6	19.7	86.3	29.2	658.4	540.1
1. Лондонски клуб	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	16.1	335.3
2. Парижки клуб	19.2	2.1	86.3	13.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6	212.8	35.1
3. Световна банка	13.2	10.1	0.4	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	3.3	19.5	32.9	59.3
3.1. СБ	8.7	9.1	0.4	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	3.3	17.8	23.9	54.3
3.2. JBC /LEXIM/	4.5	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.6	9.0	5.0
4. Г-24	0.0	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	27.6	2.2
5. Европейски съюз	0.0	4.8	0.0	1.4	0.0	0.0	0.0	0.0	72.2	7.3	72.2	25.3
6. МВФ	21.6	20.2	10.8	0.0	43.7	0.0	21.6	19.7	10.8	0.0	296.8	79.6
7. Други	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.6	0.0	3.3
II. Държавногарантиран дълг	15.5	4.9	5.0	4.3	6.9	2.5	10.9	2.2	3.9	5.2	97.1	51.0
1. На бюджетни институции	0.0	0.6	2.2	2.1	0.0	0.0	0.0	0.8	0.4	2.3	29.1	20.2
1.1. СБ	0.0	0.0	0.4	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4	1.5	0.8	3.6
1.2. ЕИБ	0.0	0.5	1.7	1.4	0.0	0.0	0.0	0.6	0.0	0.7	15.7	12.4
1.3. ЕБВР	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.7	2.1
1.4. Други	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	8.9	2.1
2. На небюджетни институции	15.5	4.3	2.8	2.2	6.9	2.5	10.9	1.5	3.5	2.9	68.0	30.9
2.1. СБ	3.8	2.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.8	2.3	10.5	11.9
2.2. ЕИБ	0.0	0.0	2.7	2.2	1.0	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	7.4	5.5
2.3. ЕБВР	0.0	0.0	0.0	0.0	1.6	1.4	0.1	0.1	1.7	0.5	10.9	6.3
2.4. Други	11.8	1.7	0.1	0.0	4.3	0.1	10.8	1.4	0.0	0.0	39.2	7.1
III. Активирани държавни гаранции	1.3	0.7	0.6	0.0	0.0	0.0	0.9	0.4	0.0	0.0	6.2	2.8
1. СБ	1.3	0.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.6	2.1
2. ЕИБ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	0.2
3. ЕБВР	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4. Други	0.0	0.0	0.6	0.0	0.0	0.0	0.9	0.4	0.0	0.0	2.2	0.5
ОБЩ РАЗМЕР	70.8	43.4	103.1	19.9	50.6	2.5	33.4	22.3	90.2	34.4	761.7	594.0

Размер на държавния дълг

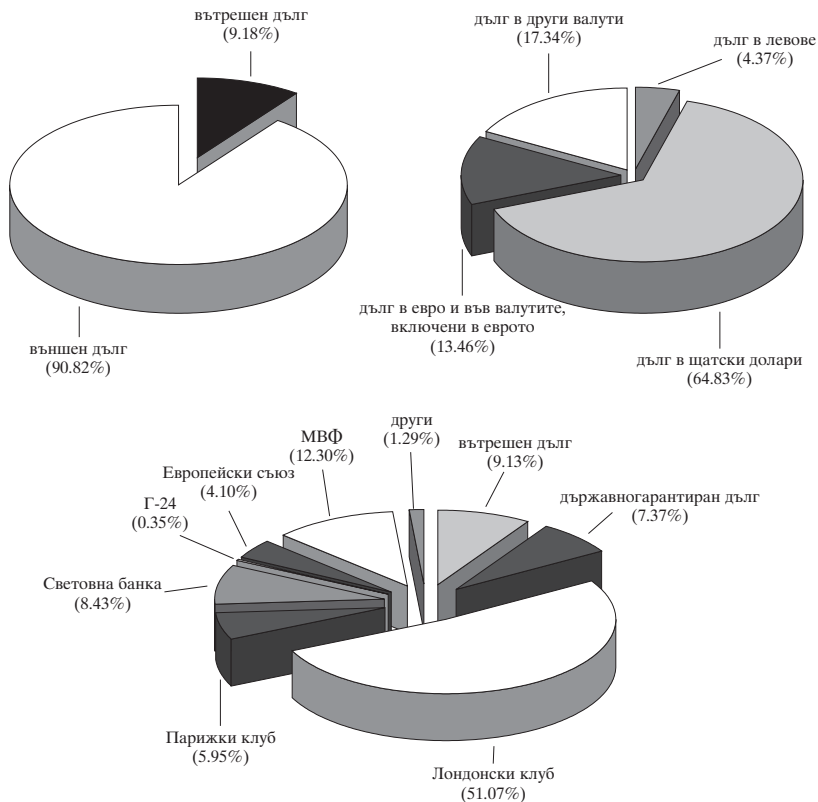
Структура	Дълг към 30 ноември 2000 г. (хил. лв.)	Държавен дълг/БВП (%)
Вътрешен дълг	2 014 405.7	7.9
Външен дълг	19 930 623.6	77.9
ОБЩО	21 945 029.3	85.8

Забележки:

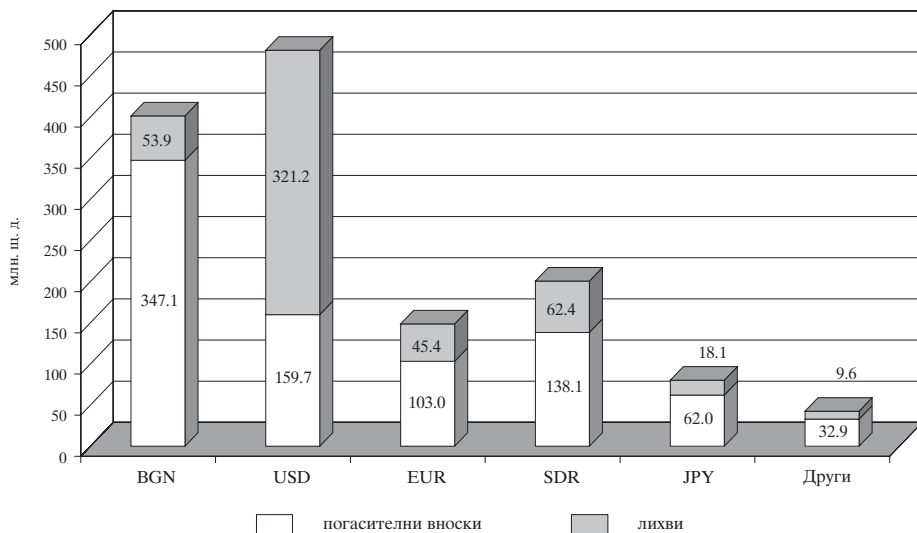
1. За изчисленията е използвана актуализирана прогноза за БВП за 2000 г. – 25 586.5 млн. лв.
2. От размера на вътрешния дълг е изключен прекият дълг към БНБ, който е отразен във външния дълг.
3. Левовата равностойност на външния дълг е преизчислена по централния курс на БНБ за лева към щатския долар за 30 ноември 2000 г.

Графика 24

Структура на държавния дълг към 30 ноември

Структура на извършените плащания по дълга по видове валути към 30 ноември

Доходността както на американския така и на европейския облигационен пазар отбеляза спад в съзвучие с индикациите за забавяне на растежа сред водещите световни икономики. При тези условия наблюдателите предричат, че Европейската централна банка ще предпочете запазване на настоящите лихвени равнища докато Федералният резерв по всяка вероятност ще се ориентира към неутрална парична политика още в началото на следващата година.

Неясният изход от президентските изборите в САЩ доминираше в коментарите на анализаторите и предопредели липсата на ориентация на пазара. Политическата обстановка подсили безпокойството във връзка с намаляване на корпоративните печалби, което стана причина за слабостта на американските акции.

Дълговите инструменти на страните от развиващите се пазари бяха засегнати от резкия спад на индекса Nasdaq с близо 10%, опасенията по повод обслужването на аржентинския дълг през 2001 г. и непосредствено преди края на месеца – от ликвидните проблеми в турската банкова система. Въпреки прогнозите за ново покачване на облигациите в сектора до края на декември нестабилните фондови пазари в САЩ едва ли ще благоприятстват възвръщането на инвестиционния интерес към високорисковите активи.

БЪЛГАРИЯ

Ноември бе първият месец от началото на годината, в който българските брейди облигации се задържаха за по-продължителен период на относително ниски равнища. Според Merrill Lynch подценените нива са продиктувани не толкова от развитието на конкретни събития в страната, колкото от конюнктурните пазарни условия в глобален мащаб. В месечния анализ на компанията се посочва, че основният кредитен риск за инвестициите в български дългови инструменти са приближаващите парламентарни избори въпреки прогнозите за запазване на досегашната икономическа ориентация.

От своя страна анализаторите на UBS Warburg изтъкват, че въпреки слабата фундаментална зависимост българският и руският външен дълг са били повлияни от финансовата криза в съседна Турция. За ING Barings голяма част от позитивните новини за България (в това число добрите макроикономически фундаменти и напредъкът в приватизацията) са вече отчетени в текущите цени на инструментите по външния дълг, поради което до изборите през април кредитът на страната ще се движи в унисон с развиващите се пазари.

Според доклад на Bundesbank бюджетният дефицит на федералното правителство ще падне под очакваните 25.5 млрд. евро към края на годината поради повишение в данъчните приходи. Това означава намаление на дефицита в сравнение с нивото му от 1.4% спрямо БВП през 1999 г. Федералната статистическа служба анонсира намаление на темпа на икономически растеж в Германия до 0.6% през третото тримесечие на годината след 1.1%, регистрирани през предходния период. Тази новина затвърди доходността на базовите десетгодишни облигации Bunds на 5% при спред от 62 – 64 базисни точки под съпоставими емисии на американското финансово министерство.

По данни на германското министерство на финансите 43-те млрд. щ. д. приходи от продажбата на лицензи за дейността на мобилните телефонни оператори ще бъдат насочени към изтегляне на някои от държавните облигационни емисии в обращение. Министерството на финансите вече използва част от средствата за изплащане на падежиращия се вътрешен дълг. Предвижда се с остатъка от сумата да бъдат изтеглени от обращение облигациите, емитирани от федералното правителство непосредствено след обединението на Германия през 1990 г. Според местни експерти тези операции няма да се отразят върху нетната емисия на облигации. В този смисъл ликвидността на германските дългови инструменти ще се компенсира от емитирането на нови книжа с предвиден номинал от 41 млрд. евро в рамките на последното тримесечие на годината.

На свой ред френското министерство на финансите продължи обратното изкупуване на своите държавни облигации. В края на ноември бяха редуцирани общо 860 млн. евро от книгата ОАТ с падежи между 2002 г. и 2004 г. Дотук Франция е намалила държавния си дълг със 7.93 млрд. евро от общо планирани 10 млрд. евро до края на 2000 г.

Италия също обяви, че през миналия месец е изкупила 1.5 млрд. евро от съкровищните облигации с матуритети между 1 и 3 години.

Като цяло правителствата от Европейския съюз поддържат ориентацията си към ограничаване на вътрешното финансиране. И докато в Германия и Франция нетното финансиране ще запази текущите си нива и през 2001 г., Испания и Италия вероятно ще преминат към по-изразено намаление на новоемитирания дълг. Прогнозите за нетния размер на емисиите в рамките на Еврозоната са за около 87 млрд. евро през 2001 г. при над 120 млрд. евро, емитирани през текущата година.

САЩ

Спадът на фондовите пазари, съчетан с нарастването броя на официално регистрираните безработни, допринесе за поскъпването на американските държавни книжа през изминалия месец. В противовес на понижението на индекса Nasdaq и акциите на първокласните американски компании инвеститорите потърсиха временно убежище за капиталите си на местния облигационен пазар. Новооповестените индикации за намаление на темпа на растеж загатват опасения за по-твърдо приземяване на икономиката, което генерира безпокойство за ограничаване размера на бъдещите корпоративни печалби. Актуализираните данни за БВП сочат задържане на ръста до 2.4% през третото тримесечие на годината след 5.6%, достигнати през предходния период.

В резултат на значителното намаление на доходността на американските съкровищни бонове се възприема като всеобщо очакването за предстоящо намаление на лихвените равнища независимо от непосредствения инфлационен риск. Задържането на лихвите след ноемврийската сесия на паричния съвет към ФРС бе обосновано със спада на индекса на потребителските цени (невключващ цени на горива и хранителни продукти) с 0.2% през октомври (при 0.5%, отчетени през септември), което предполага начални признаци за дефлация.

Във връзка с програмата на американското финансово министерство за редуциране на държавния дълг участниците на местния пазар очакват, че предвидените за обратно изкупуване количества ще бъдат повишени от 30 на 40 млрд. щ. д. през 2001 година. Независимо от отслабването на икономическия растеж и насоката на фискалната политика след встъпването на следващия президент анализаторите са убедени, че тенденцията за намаляване на нетните емисии ще се запази. В същото време според повечето експерти американските съкровищни облигации ще продължат да бъдат предпочитаната инвестиционна алтернатива до следващото произнасяне на Федералния резерв по повод бъдещото изражение на лихвите.

ЦЕНТРАЛНА И ИЗТОЧНА ЕВРОПА

РУСИЯ

Агенция Moody's повиши рейтинга на валутния дълг на страната от В2 до В3 с положителна инвестиционна перспектива. Валутните банкови депозити също подобриха своя рейтинг от Саа1 на В3. Промяната не засяга обаче руските еврооблигационни емисии, които запазват досегашната си оценка В3 до изчистване на проблема с реструктурирането на кредитите към Парижкия клуб. Това означава, че бъдещите валутни облигационни емисии на Русия, които не са засегнати от преговорите с Парижкия клуб,

ще носят оценка В2. От Moody's посочиха, че руската икономика отбелязва напредък през последните 18 месеца със значително подобрене на текущата сметка, бюджетния баланс и валутните резерви. Според доклада на агенцията икономическото възстановяване на страната се базира както на нарастването на вътрешните инвестиции и търсенето така и на високите петролни цени и валутното обезценяване. Обявяването на промяната в рейтинга не оказва ефект върху цените на руския дълг, който продължи да се движи в съзвучие с останалите инструменти от развиващите се пазари. Нямаше промяна и при емисиите MINFIN 6 и 7, чийто рейтинг бе повишен от Саа2 до В3.

В същото време мисията на МВФ напусна Москва без да бъде постигнат съществен напредък в преговорите за подписването на ново кредитно споразумение. Представителите на фонда са посочили, че между двете преговарящи страни са все още налице съществени различия. Основните критики, отправени към руската страна, визират нарастването на инфлацията и бавния темп на реформите в индустриалния сектор. Следващата мисия на фонда ще пристигне в страната през декември, но подписването на кредитно споразумение е малко вероятно преди първото тримесечие на 2001 г. Основна тема на разговорите с МВФ е договарянето на пакет от предпазни кредити (precautionary loans), които ще бъдат усвоявани само в случай на значително намаление на приходите от износ. В годишния си доклад за Русия МВФ дава висока оценка на постигнатия макроикономически напредък след кризисния период от 1998 г. Набляга се обаче на факта, че от правителството се очаква да отбележи прогрес в области като данъчните и банковите реформи, изчистването на просрочените плащания, подобряването на прозрачността.

Подписването на споразумение с МВФ е необходимо условие във връзка с намерението на Русия да реструктурира 42 млрд. щ. д. дълг към Парижкия клуб, наследен от времето на Съветския съюз. Според финансовия министър Алексей Кудрин настояването на руската страна за отписване на част от кредитите към клуба е трудно осъществимо предвид забавянето на преговорите с МВФ. В тази връзка министърът посочи, че кредиторите от Парижкия клуб трябва да бъдат подготвени за възможността правителството да обяви през следващата година техническа неплатежоспособност по своите двустранни кредитни споразумения. Според наблюдателите изпадването в просрочие би произвело изключително негативен ефект върху отношенията на Русия с международните финансови институции и неминуемо ще рефлектира в отлагане на подкрепата от МВФ.

ТУРЦИЯ

Турските дългови инструменти регистрираха шоков спад на цените след задълбочаването на ликвидната криза на местния междубанков пазар в края на ноември. Острият проблем със свиването на ликвидността в Тур-

ция възникна след обявяването на новината за влошаване на счетоводните баланси на някои местни банки. Липсата на валутен ресурс разклати доверието в стабилността на финансовия сектор и това принуди централната банка да интервенира за сметка на значително намаление на резерва с близо 5.5 млрд. щ. д. през последната седмица на ноември. Въпреки предприетите мерки лихвите по междубанковите депозити запазиха екстремалните си нива и размерът на лихвата по свръхкраткосрочните (overnight) валутни депозити достигна 200 – 240%, а тази по репофинансирането от централната банка – 192%.

Усложнената обстановка на местните капиталови пазари е съпроводена от опасения за обемните дефицити, акумулирани по текущата сметка и консолидирания бюджетен баланс на Турция. За периода от началото на годината до октомври техният размер е нараснал съответно до 14.5 млрд. щ. д. и 16 млрд. щ. д.

Особено рязък спад изпита турският дълг, деноминиран в щатски долари, поради изтеглянето на чуждестранните инвеститори от пазара и масираните облигационни емисии, които местните банки предприеха в същия момент. Доходността на емисиите с падежи през 2001 г. се увеличи с близо 20%. Показателно е и разширението на спредовия диференциал по еврооблигационния дълг на Турция с повече от 100 базисни точки.

В хода на нарастващото напрежение турската страна прибегна към незабавни разговори с МВФ за отпускане на транш от 600 млн. щ. д. за овладяване на ликвидната криза. По-рано през ноември представителят на МВФ в страната посочи, че въпреки задоволителното представяне на турската икономика кабинетът трябва да предприеме допълнителни мерки в областта на приватизацията, с което да компенсира неспазените бюджетни разчети за удържане на инфлацията в рамките на 20 – 25% до края на 2000 г. През миналия декември Турция подписа кредитно споразумение с фонда за 4 млрд. щ. д., от които 850 млрд. щ. д. са вече усвоени.

От своя страна Световната банка постави въпроса за приватизацията на три от най-големите национални банки като условие пред по-нататъшното усвояване на кредита от 2 млрд. щ. д. за финансовия сектор на страната. В същото време турският финансов министър е посочил, че Световната банка има готовност да отпусне за страната транш от 400 млн. щ. д.

Според официална информация на финансовото министерство през следващата фискална година правителството планира да емитира около 8 млрд. щ. д. дълг на международните капиталови пазари, което е близо до размера на външното финансиране за текущата година.

ПОЛША

Правителството одобри проектобюджета на страната за 2001 г., който следва да бъде гласуван от полския Сейм до 15 март 2001 г. В бюджета е заложен растеж на икономиката над 5%, дефицит – 1.6% и инфлационен

ръст от 6.6%. Наред с това се предвижда емитиране на около 1.03 млрд. щ. д. външен дълг. В официално изявление финансовият министър посочи, че размерът на бюджетния дефицит би могъл да бъде снижен ако правителството успее да осъществи продажбата на телекомуникационните лицензи, от които се очакват 1.6 млрд. щ. д. приходи, непредвидени в макрорамката на закона. Междувременно полският съвет по валутната политика критикува представения проектобюджет и изрази съмнение относно готовността за понижаване на лихвените равнища. Становището на съвета е, че прогнозите на кабинета за снижаване на дефицита и ръст на БВП са нереалистични.

През изминалия месец финансовото министерство обяви намерение да емитира на международните пазари еврооблигационна емисия с размер 500 млн. евро още в началото на 2001 г. С това количество Полша ще увеличи до 1.1 млрд. щ. д. номинала на облигационния си дълг, деноминиран в евро.

УКРАИНА

Централната банка обяви, че валутните резерви на страната ще достигнат пределно ниво от 1.15 млрд. щ. д. до края на годината в случай че МВФ не възобнови финансовата си подкрепа за Украйна. По информация на банката резервите в момента възлизат на 1.17 млрд. щ. д. след като в началото на 2000 г. са били 1.21 млрд. щ. д.

Говорителят на МВФ обяви, че проведените през ноември дискусии с украинските власти са имали много конструктивен и позитивен характер. Това изявление дава надежди за възстановяване на официалното финансиране в края на декември – началото на януари. Международните наблюдатели прогнозираят, че след отпускането на подкрепата от фонда Украйна ще може да обслужва своя външен дълг. В началото на годината страната реструктурира задълженията си към Лондонския клуб срещу емитирането на нов еврооблигационен дълг. За сметка на това правителството спря погашенията си към Парижкия клуб като се надяваше да започване на преговори за реструктуриране и на тази част от дълга.

През ноември официалната статистика в страната отчете 206 млн. щ. д. бюджетен излишък за периода януари – октомври, което доближава правителството до изискването на МВФ за нулев дефицит до края на годината. С това се увеличават шансовете на Украйна да получи одобрение за кредитната програма от 2.6 млрд. щ. д., предвидена за 2001 г.

РУМЪНИЯ

В началото на ноември Румъния емитира на международните пазари петгодишна еврооблигационна емисия с номинал 150 млн. евро. Облигациите са с фиксиран лихвен купон от 11.5%, изплащан веднъж годишно, и

спред 660 базисни точки над базовите френски книжа BTAN (5%; 1 декември 2006 г.). Емисионната цена на облигациите е 99.90, а доходността – 11.519%. Размерът на румънската емисия е по-малък от първоначално планираното количество от 200 млн. евро. Според информация на посредника – ING Varings, емисията е била пласирана основно сред институционални инвеститори от Великобритания, Италия, Холандия, Германия и Гърция.

През ноември Fitch IBCA повиши дългосрочния румънски рейтинг в местна и чужда валута от В– на В, като посочи, че податливостта на страната към проблеми, свързани с обслужването на дълга, е намалела. Агенцията запазва досегашната стабилна перспектива относно дългосрочния суверенен рейтинг и заключава, че бъдещото подобрене на оценката ще зависи от отношението на следващото правителство към хода на реформите в страната.

УНГАРИЯ

Увеличението на инфлацията до 10.4% през октомври възобнови спекулациите за евентуално разширяване на досегашния валутен коридор през 2001 г. Очакванията на местния пазар са за нарастване на лихвените равнища с 50 базисни точки до края на годината.

През ноември Moody's обяви повишение на рейтинга на унгарските валутни депозити и облигации от Ваа1 на А3. Промяната бе широко очаквана от пазара и цените на унгарския еврооблигационен дълг отбелязаха слабо покачване.

На свой ред Fitch IBCA също осъществи промяна в дългосрочния валутен рейтинг на страната – той бе повишен с една степен до А-. Рейтингът в местна валута бе покачен от А до А+ при стабилна инвестиционна перспектива. Тази класацията се отнася за държавния несекюритизиран облигационен дълг. Агенцията посочи, че текущата оценка се базира на очакването за промяна в макроикономическата насока, на пълзящия валутен курс, който въпреки стабилизационния си ефект до този момент би могъл да представлява пречка пред паричната политика на страната. В доклада на Fitch IBCA се подчертава, че докато външния дълг е запазил нивата си от 1995 г., относителният му дял спрямо БВП и приходите във валута е намалел. По данни на централната банка брутният външен дълг на страната е 29.2 млрд. евро, като размерът на правителствения дълг е 16.1 млрд. евро.

СЛОВАКИЯ

През ноември Словакия получи безусловно признание за провежданата икономическа политика чрез едновременно повишение на инвестиционната перспектива от агенциите Standard & Poors и Moody's. След 1998 г. страната отстъпи от класацията на инвестиционните рейтинги, но присъждаше-

то на положителна перспектива е ясен знак за предстоящо покачване на текущия кредитен рейтинг ВВ-.

Въпреки разминаването на бюджетните параметри с предварителните очакванията на пазара положителните перспективи за структурната реформа създават благоприятна нагласа сред инвеститорите. Усвояването на приходите от продажбата на дела в словашкия телекомуникационен оператор вещае значително подобрене на платежния баланс. В същото време слабото намаление на потребителските цени през октомври до 8.6% може да доведе до вместване в предварително разчетените прогнози за годишен размер на инфлацията. Предвид гореспоменатите тенденции анализаторите предвиждат стесняване на спредовете на словашките дългови инструменти в сравнение с активите на останалите източноевропейски страни.

ЮЖНА АМЕРИКА

АРЖЕНТИНА

Аржентинското правителство е във финалната фаза по договарянето на обемен кредит с МВФ за допълнително краткосрочно подпомагане на валутния резерв (Supplementary Reserve Facility), чрез който ще се подпомогне затруднението на правителството във връзка с финансирането на бюджетния дефицит. По неофициална информация размерът на пакетния кредит, чието одобрение се очаква до средата на декември, ще надхвърли сумата 20 млрд. щ. д. Наред с МВФ в него участие ще имат и други международни финансови институции, частни банки и пенсионни фондове. По този начин нуждите на страната от външно финансиране, които по предварително обявени данни възлизат на 21.5 млрд. щ. д. през 2001 г., ще бъдат на практика напълно покрити. Според наблюдателите с новия заем фондът ще наложи условия за лимитиране на бюджетните разходи през следващите пет години и промяна в пенсионно-осигурителните разчети на правителството. Привидно по-благоприятният от гледна точка на бързото усвояване кредит, който Аржентина ще получи, е с по-краткосрочен матуриретен и лихва с 3% по-висока в сравнение с традиционните стенд-бай споразумения с МВФ.

Преговорите за отпускането на средствата от МВФ би следвало да протичат успоредно с обсъждането на поправките в бюджета за 2001 г., които вероятно ще срещнат силна съпротива от страна на опозиционното множество в Сената. Ревизираната макрорамка на правителството включва увеличение на дефицита от 4.1 млрд. щ. д. до 6.5 млрд. щ. д., предвидени в първия вариант на закона. Кабинетът обосновава налагането на промените с очакванията за по-ниски данъчни приходи и намаление на прогнозния ръст на БВП от 3.7% до 2.5%. Наред с това в последния трети проект на закона планираното по-рано съкращение на бюджетните разходи с 600 – 700 млн. щ. д. е ограничено до по-малко от 100 млн. щ. д. за сметка на уве-

личение в средствата за социални нужди и инфраструктурни проекти.

В тон с развитието на събитията в страната Standard & Poor's понижи суверенния кредитен рейтинг на Аржентина с една степен до ВВ- докато Moody's промени досегашната инвестиционна перспектива за рейтинга върху облигационния дълг (В1) от стабилна към негативна. Тези новини обаче имаха сравнително ограничен ефект върху цените на аржентинския дълг, който покачи доходността си с 5 до 30 базисни точки при емисиите с над 10-годишни матуритети. Слуховете за обсъждането на кредита от МВФ облекчиха спреда на аржентинските брейди инструменти и към края на месеца те се търгуваха при диференциал 840 базисни точки. Предвид предстоящата процедура по приемане на бюджета анализаторите очакват запазване на нестабилността на аржентинския кредит през следващите седмици. Въпреки нежеланието на местните власти да използват финансиране от международните кредитни институции силно неблагоприятните условия за емитиране на външен дълг ще ориентират Аржентина към комбинация от интензивно набиране на средства от вътрешния пазар и усвояване на договореното официално кредитиране. Все пак наблюдателите предричат завръщане на страната на капиталовите пазари през втората половина на следващата година.

БРАЗИЛИЯ

Нестабилната обстановка в съседна Аржентина повлия негативно върху цените на бразилския дълг. Пазарът обаче очаква повишение на суверенния кредитен рейтинг предвид скорошното посещение на Standard & Pooors в страната.

В края на ноември Бразилската федерация емитира на японския облигационен пазар емисия „самурай“ на стойност 60 млрд. йени (545 млн. щ. д.). Недотам изгодните условия на местния пазар са наложили намаление на първоначалния ѝ номинал с 10 млрд. йени. Книжата са с падеж март 2006 г. и лихвен купон 4.75%. Голяма част от емисията е пласирана сред дребни японски инвеститори с посредничеството на Nomura Securities, Kokusai Securities и Tokyo-Mitsubishi Securities. Независимо от неясната макроикономическа обстановка в съседна Аржентина бразилските облигации са привлекли интерес благодарение на високата рискова премия от 355 базисни точки над либора за японската йена и атрактивния си лихвен купон на фона на пренебрежимо ниските лихвени равнища в Япония.

Последното появяване на Бразилия на японския пазар бе през март, когато правителството емитира тригодишни облигации на стойност 60 млрд. йени. С емисията от ноември Бразилия е изпълнила 5.75 млрд. щ. д. от общо планираното 6 млрд. щ. д. външно финансиране под формата на облигационен дълг.

ЯПОНИЯ

Според информация на местната преса представителни източници от японското финансово министерство са посочили, че правителството възнамерява да преориентира финансирането на публичните проекти предимно със средства от данъчни приходи за сметка на ограничаването дела на вътрешните заеми. Финансирането на проекти с обществено значение в Япония се осъществява посредством средства от правителствената програма за насърчаване на публичните инвестиции (Fiscal Investment and Loan Program). Насочването на данъчните приходи към тези проекти обаче изисква предварително одобрение от парламента. Вероятна причина за това намерение на правителството е очакваното намаление на фондовете в пощенската система в резултат от предстоящото изплащане на значителен дял високодоходни спестовни влогове.

В същото време един от мащабните бюджетнофинансирани проекти, чието доизграждане предстои да бъде обсъждано от кабинета е втората фаза от разширението на международното летище „Кансай“. Финансовите разчети сочат, че приходите, които летищният комплекс отчита, трудно покриват лихвените разходи по досега направените инвестиции. Необходимите средства, предвидени за продължаване на строителството, включват съвместно участие на правителството, местните власти и частни предприемачи под формата на увеличение на капитала с около 470 млрд. йени, 280 млрд. йени безлихвени заеми и 800 млрд. йени лихвени кредити. Предвид текущото финансово състояние на летището одобряването на схемата на финансиране на строителството ще наложи нова ревизия и преоценка на счетоводните разчети от японското министерство на финансите.

След провалилия се вот на недоверие за правителството на премиера Йоширо Мори японската йена отбеляза нова макар и временна тенденция на развитие – този път в посока на намаление спрямо щатския долар. Независимо че задържането на досегашния кабинет означава неизменно приемане на допълнителния бюджет от 4.8 трил. йени (44 млрд. щ. д.), предвиден за финансиране на пакета от мерки за насърчаване на икономическото развитие, капиталовите пазари в страната реагираха твърде еднозначно на новината. Акциите на токийската фондова борса, особено в частта високотехнологични компании, стигнаха най-ниските си нива от последните 20 месеца. Базовите десетгодишни японски облигации също регистрираха намаление на цените поради асоциацията с продължаването на политиката на увеличение на държавния дълг, довела до понижаване на японския инвестиционен рейтинг.

В началото на септември Moody's понижи рейтинга на японските глобални облигации JGB от AA1 на Aa2. Същевременно агенцията постанови негативна инвестиционна перспектива с вероятност за последващо нама-

ление на рейтинга. Във връзка с това пазарът следи с повишено внимание размера на емисиите, с които ще бъде финансиран допълнителният бюджет за 2000 г. на правителството. Според официални източници размерът на новите емисии няма да надхвърли 2 трил. йени.

МАЛАЙЗИЯ

Япония отпусна финансиране за страната на стойност 3.82 млрд. щ. д. по т. нар. програма „Миазава“, включваща пакет от 30 млрд. щ. д. кредити за възстановяване на азиатските страни, засегнати от регионалната криза през 1997 г. По информация на финансовото министерство досега правителството е получило от Японската банка за международно сътрудничество (JBIC) средства за 15 от общо 23 възстановителни проекта.

През изминалия ноември Малайзия пласира дебютна еврооблигационна емисия на външния пазар. Облигациите са с падеж 24 ноември 2005 г. и номинал 650 млн. евро, което надвишава със 150 млн. евро първоначално обявения размер. Емисията има фиксиран лихвен купон в размер на 6.375%, спред 149.6 базисни точки над френски базови книжа BTAN (5%; 1 декември 2006 г.). Доходността на емисията е 6.42%, а емисионната цена – 99.80. Според агента Barclays Capital Group около 65% от емисията е пласирана сред европейски инвеститори от Великобритания, Германия, Франция и Швейцария. Останалите 35% са реализирани в Азия. Големият инвестиционен интерес е допринесъл за повишение в цените и сред останалите дългови инструменти на Малайзия.

В същото време официалната статистика продължи да отчита значително изтегляне на портфейлните инвестиции от фондовите пазари в страната. По последни данни в края на септември и началото на октомври седмичното намаление на тези фондове е варирано между 30 и 40 млрд. щ. д. Потвърждение за това е спадът на валутните резерви през октомври с близо 2 млрд. щ. д. до ниво от 30.9 млрд. щ. д.

ФИЛИПИНИ

Прогнозите на правителството определят, че необходимостта от външно финансиране през фискалната 2001 г. ще възлезе на 1.9 млрд. щ. д. Преобладаващата част от тази сума (1.6 млрд. щ. д.) ще бъде получена под формата на възстановителна финансова подкрепа. Останалите 400 млн. щ. д. ще бъдат набавени чрез синдикирано банково кредитиране или облигационни заеми. Обемът на външното финансиране през следващата година е с 40% дял в общия размер на планираните заемни средства.

Данните за ръста на реалният БВП в страната сочат изненадващо нарастване с 4.8% през третото тримесечие на годината. Този резултат доближава фактически отчетеното увеличение от 4.2% до предварителните прогнози на правителството за текущата фискална година.

Наред с обнадеждаващите икономически индикации политическите вълнения в страната около отстраняването на президента Естрада продължават, което за повечето инвеститори означава продължаваща нестабилност на филипинските дългови инструменти в краткосрочен аспект.

ISSN 1311 – 0039

Материалите са получени за редакционна обработка на 11 декември 2000 г.

Информацията, публикувана в бюлетина, може да се ползва без специално разрешение, единствено с изричното позоваване на източника.

Издание на Министерството на финансите,
дирекция „Държавни и гарантирани от държавата дългове“, тел. 9859-2490, 9859-2491.

Предпечатна подготовка: „Печатни издания на БНБ“
Печат и книговезко изпълнение: Полиграфична база на БНБ.